

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI DAXİLİ İŞLƏR NAZİRLİYİ

P O L İ S A K A D E M İ Y A S I

Fakültə: ƏYANİ

Kafedra: “DİO-nun inzibati fəaliyyəti”

Fənn: “DİO-nun inzibati fəaliyyəti ”

M Ü H A Z İ R Ə

MÖVZUNº 6: “Azərbaycan Respublikası Daxili İşlər Nazirliyinin təyinatı, hüquqi vəziyyəti və işinin təşkili.”

**Tərtib etdi:
"DİO-nun inzibati fəaliyyəti"
kafedrasının rəisi, polis polkovniki
V.G.Abişov**

**Mühazirəyə əlavə və dəyişiklər etmişdir:
kafedranın müəllimi,
polis polkovnik-
leytenantı, h.ü.f.d.
Ş.T.Şükürov**

Mühazirəyə edilmiş əlavə və dəyişiklər kafedra iclasında müzakirə olunmuş və təsdiq edilmişdir.

Protokol № _____, « _____ » _____ 2016-ci il

Bakı - 2016

MÖVZU № 6: “Azərbaycan Respublikası Daxili İşlər Nazirliyinin təyinatı, hüquqi vəziyyəti və işinin təşkili.”

P L A N:

Giriş:

1. Azərbaycan Respublikası Daxili İşlər Nazirliyinin funksiyaları, strukturu və səlahiyyətləri.
2. Azərbaycan Respublikası DİN-yi Kollegiyasının işinin təşkili.
3. Azərbaycan Respublikası DİN-də naziryanı əməliyyat müşavirələrinin təyinatı və keçirilməsi.

Nəticə:

Ə D Ə B İ Y Y A T:

1. Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyası (12 noyabr 1995-ci il).
2. Polis haqqında Azərbaycan Respublikasının Qanunu (28 oktyabr 1999-cu il).
3. Daxili qoşunların statusu haqqında Azərbaycan Respublikasının Qanunu. (8 fevral 1994-cü il)
4. Azərbaycan Respublikası DİN-in Əsasnaməsinin və strukturunun təsdiq edilməsi haqqında AR Prezidentinin Fərmanı (30 iyun 2001-ci il).
5. Şəhər (rayon), nəqliyyatda polis orqanları haqqında Əsasnamə; Şəhər, rayon, nəqliyyatda polis orqanlarının işinin təşkili haqqında Təlimat; Şəhər, rayon, nəqliyyatda polis orqanlarının rəhbərliyi arasında nümunəvi vəzifə bölgüsü (DİN,13.VII.2009-cu il, № 390).
6. www.mia.gov.az . Daxili İşlər Nazirliyinin kollegiyası. Daxili İşlər Nazirliyi Mətbuat Xidmətinin məlumatı.27.01.2016
7. AR DİN-in beynəlxalq əməkdaşlığının inkişaf Konsepsiyası (DİN,20.VIII.2007-ci il, № 445).
8. 2008-2010-cu illərdə AR DİN-in beynəlxalq əməkdaşlığının inkişaf Konsepsiyasının həyata keçirilməsinə dair Proqram (DİN,07.XII.2007-ci il, № 665).
9. “2013-cü ildə cinayətkarlıqla mübarizənin, ictimai qaydanın qorunmasının və ictimai təhlükəsizliyin təmin edilməsinin yekunlarına və qarşıda duran vəzifələri haqqında” Azərbaycan Respublikasının Daxili İşlər Nazirliyinin Kollegiyasının 29 yanvar 2014-ci il tarixli KQ-1nömrəli qərarı (DİN-in 29.01.2014 tarixli Ə81-201-14 nömrəli əmri).
10. «Şəhər, rayon, polis orqanlarında vətəndaşların müraciətlərinə baxılması və qəbulu işinin vəziyyətinə dair» Azərbaycan Respublikasının Daxili İşlər Nazirliyinin Kollegiyasının 29 noyabr 2013-cü il tarixli KQ-5\1 n-li qərarı.
11. AR.DİN- in 05.04. 2003-cü il tarixli 138 nömrəli əmri ilə təsdiq edilmiş “Azərbaycan Respublikası Daxili İşlər Nazirliyində naziryanı əməliyyat müşavirələrinin keçirilməsi qaydaları”

- 12.AR.DİN- in 05.04. 2003-cü il tarixli 138 nömrəli əmri ilə təsdiq edilmiş AR.DİN Kollegiyası haqqında Əsasnamə.
- 13.AR.DİN- in Əsasnaməsinin və strukturunun elan edilməsi barədə DİN-in 06.07.2001-ci il tarixli 270 n-li əmri.
- 14.Azərbaycan Respublikası Daxili İşlər Nazirliyinin xarici dövlətlərdə və beynəlxalq təşkilatlarda nümayəndələri haqqında DİN-in 21.01.20009-ci il tarixli əmri ilə təsdiq edilmiş Əsasnamə.
- 15.Azərbaycan Respublikası daxili işlər nazirinin müşavirələri haqqında Əsasnamə Azərbaycan Respublikası Daxili İşlər Nazirliyinin 13.09.2012-ci il tarixli Q47-001-12 nömrəli qərarı ilə təsdiq edilmişdir.
- 16.Azərbaycan Respublikası daxili işlər nazirinin hərbi məsələlər üzrə köməkçisi xidməti haqqında Əsasnamə Azərbaycan Respublikası Daxili İşlər Nazirliyinin 13.09.2012-ci il tarixli Q47-001-12 nömrəli qərarı ilə təsdiq edilmişdir.
- 17.Azərbaycan Respublikası daxili işlər nazirinin köməkçiləri haqqında Əsasnamə Azərbaycan Respublikası Daxili İşlər Nazirliyinin 13.09.2012-ci il tarixli Q47-001-12 nömrəli qərarı ilə təsdiq edilmişdir.
- 18.V.Abışov, A.İsmayılov, H.Eyvazov. DİO-nun inzibati fəaliyyəti. Ümumi hissə. 100 suala 100 cavab. Dərs vəsaiti. Qanun, 2005.
- 19.V.Abışov, H.Eyvazov. DİO-nun inzibati fəaliyyəti. Ümumi hissə. Sxemlərdə. Dərs vəsaiti. Bakı-Qanun-2006.
- 20.M.Qəfərov, V.Abışov, H.Eyvazov. Azərbaycan Respublikasının hüquq-mühafizə orqanları. Dərslik. Bakı-Qanun-2006.
- 21.Polis haqqında sənədlər toplusu. Bakı-Qanun-2006.
- 22.V.Abışov, H.Eyvazov. Daxili işlər orqanlarının inzibati fəaliyyəti. Ümumi hissə. Dərslik. Bakı, "Qanun" 2008, 728 səh.
- 23.V.Abışov, H.Eyvazov. Daxili işlər orqanlarının inzibati fəaliyyəti. Ümumi hissə. Qısa kurs. Dərs vəsaiti. Bakı, "Qanun" 2008, 296 səh.
- 24.Tədris proqramı. Daxili işlər orqanlarının inzibati fəaliyyəti. Ümumi hissə. Bakı, "Qanun" 2009.

GİRİŞ

Azərbaycan Respublikasında digər sahələrdə olduğu kimi Daxili İşlər Nazirliyində, polis orqanlarında böyük islahatlar keçirilir. “Polis haqqında” və “Əməliyyat-axtarış fəaliyyəti haqqında” Azərbaycan Respublikasının qanunlarının qəbul edilməsi DİN-in normativ aktlarının yenidən işlənməsini tələb etdi. Azərbaycan Respublikası Daxili İşlər Nazirliyinin Əsasnaməsinin və strukturunun təsdiq edilməsi haqqında 30 iyun 2001-ci il tarixli Respublika Prezidentinin Fərmanı hüquqi islahatların bariz nümunələrindən biridir. Göstərilənlərin əsasında həm də şəhər, rayon polis orqanlarının fəaliyyətini tənzimləyən əsasnamələr qüvvəyə mindi.

İctimai qaydanın və ictimai təhlükəsizliyin təmin edilməsi, cinayətlərin qarşısının alınması və açılması sahəsində qanunvericilikdə müəyyən edilmiş səlahiyyətləri həyata keçirən mərkəzi icra hakimiyyəti orqanı olan Daxili İşlər Nazirliyinin və onun şəhər, rayon polis orqanlarının hüquqi vəziyyəti, funksiya və vəzifələri, sistemi və quruluşu, hüquqları və fəaliyyətinin təşkili barədə Siz bu mövzu vasitəsi ilə hüquqi biliklər əldə edəcəksiniz.

2016-ci ilin yanvarın 26-da Daxili İşlər Nazirliyinin yeni istifadəyə verilmiş konfrans zalında 2015-ci ildə cinayətkarlıqla mübarizənin, ictimai qaydanın qorunmasının və ictimai təhlükəsizliyin təmin edilməsinin yekunlarına və qarşıda duran vəzifələrə həsr olunmuş geniş Kollegiya iclası keçirilib.

İclası giriş sözü ilə açan daxili işlər naziri, general-polkovnik Ramil Usubov bildirib ki, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti zati-aliləri cənab İlham Əliyevin çoxşaxəli uğurlu fəaliyyətinin məntiqi nəticəsi olan dayanıqlı inkişaf modeli dünyanı bürümüş maliyyə-iqtisadi böhrana, mürəkkəb global vəziyyətlərə baxmayaraq, 2015-ci ildə də ölkəmizin tərəqqisini, enerji dövləti kimi öz həlledici mövqeyini qoruyub saxlamasını, əhalinin sosial müdafiəsini, daxili sabitliyin və ictimai asayişin etibarlı müdafiəsini təmin edib.

Qeyd olunub ki, cənab Prezidentin fərman, sərəncam və tapşırıqları, qarşıya qoyduğu vəzifələr rəhbər tutularaq, vətəndaşların və dövlətin qanuni mənafelərinin cinayətkar qəsdlərdən qorunması sahəsində tədbirlər digər hüquq mühafizə, həmçinin təhlükəsizlik orqanları ilə birgə daha məqsədyönlü davam etdirilib, kriminogen durum bütövlükdə nəzarətdə saxlanılıb. Respublikamız əhalinin hər 100 min nəfərinə düşən cinayətlərin sayının azlığına görə ötən il də MDB və Avropa məkanında öncül mövqedə olub.

Daha sonra iclasın gündəliyi elan olunub və daxili işlər naziri hesabat məruzəsi ilə çıxış edib. O, deyib ki, hesabat ilində əməliyyat-axtarış və istintaq fəaliyyətini həyata keçirən bütün dövlət orqanları üzrə 26.916 cinayət qeydə alınıb. Onların 87,5 faizi daxili işlər və prokurorluq orqanlarının səlahiyyətləri çərçivəsində istintaqı və təhqiqatı aparılan hüquqazidd əməllər olub. Bu cinayətlərin 84,2 faizini böyük ictimai təhlükə törətməyən və az ağır, yalnız 15,8 faizini ağır və xüsusilə ağır növlər təşkil edib.

2014-cü illə müqayisədə qəsdən adam öldürmələr 7,3 faiz, qəsdən sağlamlığa ağır zərər vurmalar 6,7 faiz, xuliqanlıqlar 4,5 faiz, avtonəqliyyatın qaçırılması 26,6 faiz, mal-qara oğurluqları 17,1 faiz, yetkinlik yaşına çatmayanların cinayətləri 2,4 faiz, ictimai yerlərdə baş vermiş cinayətlər 2 faiz, yol-nəqliyyat

hadisələri 15,7 faiz, qəzalarda ölənlərin sayı 20,5 faiz, yaralananların sayı 15,4 faiz azalıb.

Peşəkarlıqla həyata keçirilmiş istintaq-əməliyyat tədbirləri nəticəsində qəsdən adam öldürmələrin açılması 9 faiz (98,2 faiz), qəsdən adam öldürməyə cəhdlərin açılması 7,5 faiz (93,8 faiz) yaxşılaşıb. Banditizm, adam oğurluğu, əzab vermə, zorlama cinayətlərinin açılması tam təmin edilib. Prokurorluq orqanları ilə birgə keçmiş illərdən bağlı qalmış 344 cinayət açılıb.

Cinayətlərin profilaktikasında, zərər çəkmiş şəxslərin hüquqlarının, həyat və sağlamlığının müdafiəsində informasiya texnologiyalarının tətbiqinin də böyük əhəmiyyəti olub. “102” xidmətinə daxil olan məlumatlar üzrə həyata keçirilən operativ tədbirlər və əməliyyat planlarının vaxtında tətbiqi nəticəsində 1.280 cinayətin “isti izlərlə” açılması təmin edilib. Bununla yanaşı, vətəndaşların “102” xidmətinə müraciətləri üzrə görülmüş çevik cavab tədbirləri ilə 10.687 hüquqazidd əməlin qarşısı alınıb.

“Təhlükəsiz şəhər” sisteminin texniki imkanları ilə 348 cinayət açılıb, piyadaların vurulması faktları da daxil olmaqla 11.713 yol-nəqliyyat hadisəsi aşkarlanıb, axtarışda olan 111 avtomobil saxlanılıb. Ümumən, 2014-cü illə müqayisədə cinayətlərin açılması 1,7 faiz yaxşılaşaraq hesabat dövründə 82,4 faiz təşkil edib.

Bildirilib ki, törədilmiş əmələ görə cəzanın labüdlüyünün təmin edilməsi işi də nəzarətdə saxlanılıb. Təqsirləndirilən şəxslərin axtarışının nəticələri müqayisə edilən dövrə nisbətdə 1,4 faiz çox olmaqla istintaqdan və məhkəmələrdən yayınan 2534 nəfər tutulub.

İnterpolun Milli Mərkəzi Bürosu tərəfindən beynəlxalq axtarışa verilmiş 74 nəfərin və bu təşkilata üzv ölkələr tərəfindən axtarılan 31 şəxsin yeri müəyyən olunub. Bütövlükdə, axtarılan şəxslərin 69,1 faizi tutulub. Eyni zamanda, müxtəlif cinayətlər törətmiş 13.392, o cümlədən ağır və xüsusilə ağır cinayətlərə görə 2457 şəxs məhkəmə məsuliyyətinə cəlb edilib.

Mütəşəkkil cinayətkarlığa qarşı aparılan mübarizədə də həyata keçirilən əməliyyat-axtariş tədbirləri nəticəsində 842-si ağır və xüsusilə ağır növlər olmaqla 2637 cinayət törətmiş 923 cinayətkar qrup zərərsizləşdirilib.

Dövlətin iqtisadi təhlükəsizliyinin qorunmasına yönəlmiş əməliyyat tədbirlərilə 45 faiz çox saxta pul hazırlama və satma cinayəti aşkarlanıb. Nəticədə qeyri-leqal dövriyyədən ümumi məbləği 71 min manat, 79.100 ABŞ dolları və 225 min rubl olan 2167 ədəd saxta əskinas, habelə istifadə müddəti ötmüş 6 tondan çox yeyinti məhsulu və tikinti materialı çıxarılıb.

Transmilli mütəşəkkil cinayətlərdən olan narkotrafikə və insan alverinə qarşı mübarizə sahəsində tədbirlər də davamlı olub. Narkotiklərlə əlaqədar 2935 cinayət aşkarlanıb, 169 nəfərdən ibarət 63 cinayətkar qrup zərərsizləşdirilib. Bu cinayətlərdən 786-ı narkotik vasitələrin satışı ilə bağlı olub. Qeyri-leqal dövriyyədən əvvəlki dövrlə müqayisədə 138 kiloqram çox, bütövlükdə, 810,5 kiloqram narkotik vasitə çıxarılıb, həmçinin, 20 kiloqram çox və ya 95,6 kiloqram narkotikin qaçaqmalçılıq yolu ilə ölkəyə gətirilməsinin qarşısı alınıb. Qanunsuz kultivasiya edilən 169 tona yaxın çətənə və xaş-xaş kolu aşkarlanaraq məhv edilib.

İnsan alverinə qarşı Milli Fəaliyyət Planı əsasında görülən tədbirlərlə 12 faiz çox və ya 109 cinayət faktı müəyyən edilib, 17 nəfərdən ibarət 8 cinayətkar qrup zərərsizləşdirilib, bu əməllərin qurbanı olmuş 63 şəxsin cəmiyyətə reinteqrasiyası təmin edilib.

Ötən il respublikanın hüquq mühafizə orqanları tərəfindən 31.300 cinayət faktının istintaqı aparılıb ki, onların 80 faizi daxili işlər orqanları müstəntiqlərinin icraatında olub. Eyni zamanda, dəymiş maddi ziyanın ödəndirilməsi 0,9 faiz yaxşılaşaraq 79,1 faiz təşkil edib. Hesabat ilində respublikanın ərazi polis orqanlarına daxil olmuş cinayət xarakterli məlumatların 88 faizi təhqiqatçılar tərəfindən araşdırılıb ki, bu da müqayisə edilən ilə nisbətdə 5 faiz çox olmaqla 54,2 faizi məhkəmələrə göndərilib.

Məruzəçi deyib ki, xidməti fəaliyyətin əsas istiqamətlərindən biri olan yol hərəkəti təhlükəsizliyinin təmin edilməsi sahəsində həyata keçirilən profilaktiki tədbirlər də müsbət nəticələr verib. Respublikada dövlət qeydiyyatına alınmış nəqliyyat vasitələrinin sayının 31.028 vahid artması (1.339.568 vahid) fonunda, yol-nəqliyyat hadisələrinin, qəzalarda ölən və xəsarət alanların sayı nəzərəcarpacaq dərəcədə azalıb.

Qeyd olunub ki, bu müsbət nəticəni şərtləndirən əsas amillərdən biri yol hərəkətinə nəzarətin gücləndirilməsi olub. Belə ki, 2014-cü illə müqayisədə hesabat döv ründə yol hərəkəti qaydaları əleyhinə olan inzibati hüquqpozmaların aşkarlanması 7,5 faiz çox olmaqla 2.531.843 xəta təşkil edib. O cümlədən nəqliyyat vasitəsinin sərxoş vəziyyətdə idarə edilməsi ilə bağlı 2,5 faiz çox, sürət həddinin aşılması ilə əlaqədar 15,3 faiz çox, qəza şəraiti yaratma ilə bağlı 40,5 faiz çox fakt müəyyən olunub.

Bütövlükdə, müxtəlif inzibati xətalara görə respublika üzrə 2014-cü illə müqayisədə 7,1 faiz çox və ya 2.641.284 protokol tərtib olunub. Nəticədə 2.543.406 şəxs cərimələnib, 4.036 nəfər məhkəmələr tərəfindən inzibati qaydada həbs olunub, 42.030 şəxsə xəbərdarlıq edilib.

Vətəndaşların şəxsiyyəti təsdiq edən sənədlərlə təmin edilməsi üzrə fəaliyyət çərçivəsində 919.289 nəfər yeni nəsil ümumvətəndaş pasportu, 1.289.122 nəfər şəxsiyyət vəsiqəsi ilə təmin olunub. Analoji iş Nazirliyin əməkdaşları tərəfindən Vətəndaşlara Xidmət və Sosial İnnovasiyalar üzrə Dövlət Agentliyinin “ASAN xidmət” mərkəzlərində də məqsədyönlü surətdə davam etdirilib.

O da qeyd olunub ki, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı cənab İlham Əliyevin xüsusi diqqət və qayğısı sayəsində daim inkişaf edən Daxili Qoşunlar ictimai asayişin keşiyində əzmlə dayanıb. Ötən il komandirlərin, idarəetmə orqanlarının və hərbi hissələrin döyüş qabiliyyətinin yüksəldilməsi, Qoşunların maddi-texniki bazasının gücləndirilməsi sahəsində mühüm tədbirlərin icrası tam təmin edilib.

Hərbi intizamın möhkəmləndirilməsi ilə bağlı davamlı surətdə görülən işlər Qoşunlarda mənəvi-psixoloji durumu daha da yaxşılaşdırıb, tabelik münasibətlərini əhəmiyyətli dərəcədə möhkəmləndirib, qrup halında nizamnamədən kənar münasibətə yol verilməyib. 2014-cü illə müqayisədə hərbi qulluqçular tərəfindən törədilmiş cinayətlərin sayı 5 dəfə, ölüm hallarının sayı 3,5 dəfə, hadisələrin sayı

24 faiz, kobud intizam pozuntularının sayı 2 dəfə, xəsarətmələrin sayı 21 faiz azalıb.

İctimai asayişin qorunmasında Əlahiddə Çevik Polis Alayının fəaliyyəti də təqdirəlayiq hesab olunub. Xüsusi təyinatlı bu nizami polis hissəsinin əməkdaşları tərəfindən müxtəlif cinayətlər törətmiş 723 nəfər, o cümlədən axtarışda olan 86 təqsirləndirilən şəxs saxlanılaraq aidiyyəti üzrə təhvil verilib, 27 minə yaxın inzibati xəta aşkar edilib.

Xidməti fəaliyyətin prioritet istiqamətlərindən olan vətəndaşların qəbulu və müraciətlərinə baxılması sahəsində ölkə Prezidentinin qarşıya qoyduğu proqram vəzifələrin icrası daim ciddi nəzarətdə saxlanılıb və planlı surətdə yerinə yetirilir. Nazirliyin rəhbərliyi tərəfindən Bakı şəhərində, habelə 64 rayonu əhatə edən 8 bölgədə 5040 vətəndaşın qəbulu həyata keçirilib, qaldırılan məsələlərin əksəriyyəti yerində həll olunub.

Kollegiya iştirakçılarının nəzərinə çatdırılıb ki, xalqa xidmət funksiyalarının icrasının və vətəndaş məmnunluğunun daha effektiv təşkilinin zəruriliyi baxımından, qanunçuluğun qorunması işinə də tələbkarlıqla yanaşılıb. Nəticədə polis əməkdaşları tərəfindən yol verilmiş qanun pozuntularının sayı 6,8 faiz, əsassız saxlamaların sayı 32,3 faiz, vətəndaşlarla kobud rəftar hallarının sayı 5,3 faiz azalıb. Döymə, işgəncə vermə, tabel silahını qanunsuz tətbiq etmə, əsassız cinayət məsuliyyətinə cəlb etmə kimi hallar qeydə alınmayıb. Eyni zamanda, korrupsiya hüquqpozmalarının sayı 30 fakt və həmin əməllərə yol vermiş əməkdaşların sayı 3,7 dəfə azalıb. Onlardan 16 nəfəri xidmətdən xaric edilib, 7 nəfəri tutduğu vəzifədən azad olunub.

Məruzədə əməliyyat-xidməti fəaliyyətdə əldə olunmuş müsbət nəticələrlə bərabər, nöqsan və çatışmazlıqları da nəzərə çatdıran nazir Kollegiya iştirakçılarının diqqətini onların hərtərəfli təhlilinə, aradan qaldırılması yollarına, həmçinin, qarşıda duran vəzifələrə yönəldib.

Məruzə ətrafında çıxış edən Naxçıvan MR-in daxili işlər naziri Əhməd Əhmədov, Bakı Şəhər Baş Polis İdarəsinin rəisi Mirqafar Seyidov, Baş Narkotiklərlə Mübarizə İdarəsinin rəisi Həzi Aslanov, Baş İstintaq və Təhqiqat İdarəsinin rəisi Sərvər Mehrəliyev, Baş Mühafizə İdarəsinin rəisi Yaşar Əliyev və başqaları hesabat dövründə görülmüş işlərdən, əldə olunmuş nəticələrdən, eyni zamanda, fəaliyyətdə olan nöqsan və çatışmazlıqların tam aradan qaldırılması üçün qarşıda duran vəzifələrdən, həyata keçiriləcək konkret tədbirlərdən danışıblar.

İclasa yekun vuran daxili işlər naziri 2015-ci ildə əməliyyat-xidməti fəaliyyətdə əldə edilmiş müsbət nəticələrlə bərabər, ayrı-ayrı ərazi orqanlarında kriminogen durumda baş verən dəyişikliklərə çevik reaksiya verilməməsi, kollegiya qərarlarında qarşıya qoyulmuş tapşırıqların tam və keyfiyyətli icra edilməməsi kimi ümumi işə mənfi təsir göstərən halların mövcudluğunu da nəzərə çatdırıb, tədbir iştirakçılarının diqqətini onların hərtərəfli təhlilinə, aradan qaldırılması yollarına, həmçinin, qarşıda duran vəzifələrə yönəldib, konkret tapşırıq və tövsiyələrini verib.

Nazir cari ildə respublikamızda dövlət əhəmiyyətli bir çox kütləvi tədbirlərin, o cümlədən idman yarışlarının və beynəlxalq forumların keçirilməsinin nəzərdə tutulduğunu xatırladaraq, bu baxımdan, ərazi orqanlarında, nizami polis

hissələrində və Daxili Qoşun bölmələrində bütün təşkilati tədbirlərin vaxtında icra edilməsinin, qüvvə və vasitələrin hər bir tədbir ərafəsində tam hazırlıq vəziyyətində olmasının əhəmiyyətini vurğulayıb.

Bildirilib ki, dini düşmənçilik, radikalizm və fanatizm zəminində ölkənin konstitusiyaya quruluşunun zorla dəyişdirilməsinə yönələn hərəkətlərin törədilməsi, qanunsuz silahlı birləşmələrin yaradılması və onlarda iştirak edilməsi, terror fəaliyyətinin həyata keçirilməsi, milli, sosial və dini nifrətin salınması, dini ekstremist materialların hazırlanması və yayılması kimi əməllər də vaxtında aşkar edilməli və bütün hallarda qarşısı qətiyyətlə alınmalı, bu istiqamətdə əməliyyat-axtəriş tədbirləri müvafiq hüquq mühafizə və xüsusi xidmət orqanları ilə əlaqəli şəkildə aparılmalıdır.

Ümumən, cinayətkarlığa qarşı mübarizədə, asayişin və daxili təhlükəsizliyin qorunmasında əldə edilmiş uğurların inkişaf etdirilməsi, xidməti fəaliyyətdə mövcud olan nöqsan və çatışmazlıqların aradan qaldırılması üçün daxili işlər orqanları daha böyük əzmlə çalışmalı, peşəkarlığını yüksəltməli, həyata keçirilən tədbirlərin effektivliyi artırılmalıdır. Cinayətkarlığın səviyyəsinin minimuma endirilməsi üçün profilaktik iş yaxşılaşdırılmalı, səmərəsi yüksəldilməli, qabaqlayıcı tədbirlər ünvanlı aparılmalıdır. Həmçinin, ailə münacişəsi zəminində və əvvəllər məhkum olmuş şəxslər tərəfindən törədilən cinayətlərin profilaktikası gücləndirilməli, habelə, narkomanlığın yayılmasının qarşısının alınması sahəsində aparılan izahat işləri yeni keyfiyyət səviyyəsinə yüksəldilməlidir.

Cənab Ramil Usubov qarşıda duran başlıca vəzifələr olaraq, ilk növbədə, insan hüquq və azadlıqlarının etibarlı qorunmasının, xalqa xidmət funksiyalarının genişləndirilməsinin, müasir texnologiyaların tətbiqinin, qanunçuluğun möhkəmləndirilməsinin ardıcılıqla həyata keçirilməsinin zəruriliyini vurğulayıb.

Daxili işlər naziri şəxsi heyət adından Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı cənab İlham Əliyevi əmin edib ki, əməkdaşlar və hərbi qulluqçular bundan sonra da bütün qüvvələrini ölkədə ictimai asayişin yüksək səviyyədə qorunmasına səfərbər edəcək, insan hüquq və azadlıqlarının, vətəndaşların qanuni mənafelərinin təmin edilməsi işini 2016-cı ildə də böyük məsuliyyət hissi ilə yerinə yetirəcəklər.

Mühazirənin **birinci sualında** Azərbaycan Respublikası Daxili İşlər Nazirliyinin funksiya və vəzifələri, sistemi və quruluşu barəsində ətraflı olaraq Sizin diqqətinizə məlumatları çatdıracağıq.

Mühazirənin **ikinci sualında** DİN fəaliyyətinin təşkili, Azərbaycan Respublikasının Daxili İşlər nazirinin səlahiyyətləri, AR DİN sistemində vəzifəli şəxslərin təyin, azad etmə və rütbə vermə səlahiyyətləri üzrə nomenklaturası barədə ətraflı biliklər əldə edəcəksiniz..

Mühazirənin **üçüncü sualında** Azərbaycan Respublikası Daxili İşlər Nazirliyi Kollegiyası və naziryanı əməliyyat müşavirələrinin təyinatı barəsində ətraflı olaraq diqqətinizə çatdırılacaq.

İndi isə birinci sualın açıqlanmasına keçək.

SUAL 1. Azərbaycan Respublikası Daxili İşlər Nazirliyinin funksiyaları, strukturu və səlahiyyətləri.

Daxili İşlər Nazirliyi Azərbaycan Respublikasında ictimai qaydanın və ictimai təhlükəsizliyin təmin edilməsi, cinayətlərin qarşısının alınması və açılması sahəsində qanunvericiliklə müəyyən edilmiş səlahiyyətləri həyata keçirən mərkəzi icra hakimiyyəti orqanıdır.

Daxili İşlər Nazirliyi öz fəaliyyətində aşağıdakı normativ-hüquqi aktları rəhbər tutur:

- Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyasını, qanunlarını;
- Azərbaycan Respublikasının referendumla qəbul edilən aktlarını;
- Azərbaycan Respublikasının Prezidentinin fərmanlarını;
- Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin qərarlarını;
- Mərkəzi icra hakimiyyəti orqanlarının normativ-hüquqi aktlarını;
- Azərbaycan Respublikasının tərəfdar çıxdığı beynəlxalq müqavilələri;
- DİN haqqında Əsasnaməni;
- DİN-in digər normativ-hüquqi aktlarını rəhbər tutur.

Daxili İşlər Nazirliyi ona həvalə edilmiş vəzifələri bilavasitə və tabeliyində olan orqanları vasitəsi ilə həyata keçirir.

Daxili İşlər Nazirliyin hüquqi vəziyyəti, funksiya və vəzifələri, hüquqları, fəaliyyətinin təşkili qaydaları Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 30 iyun 2001-ci il tarixli Fərmanı ilə təsdiq edilmiş “Azərbaycan Respublikası Daxili İşlər Nazirliyi haqqında” Əsasnamə ilə müəyyən edilmişdir.

DİN-in vahid sistemini Naxçıvan Muxtar Respublikasının Daxili İşlər Nazirliyi, daxili qoşunlar, ərazi və ixtisaslaşdırılmış polis orqanları, nizami polis hissələri, tədris, təhsil və tibb müəssisələri, İnterpolun Azərbaycan Respublikasındakı Milli Mərkəzi Bürosu, İdman cəmiyyəti, habelə digər qurumlar təşkil edir.

Daxili İşlər Nazirliyinin idarəetmə funksiyalarının növləri və rəhbərlik formaları.

Azərbaycan Respublikası DİN-in aparatının, eləcə də onun sisteminin digər orqanlarının təşkilati strukturunu müəyyən edən əsas obyektiv amillərə vəzifələr və orqanlar tərəfindən realizə edilən funksiyalar, yəni obyektiv cəhətdən zəruri olan və hüquqi cəhətdən möhkəmləndirilmiş fəaliyyət istiqamətləri aiddir.

DİN-in funksiyaları məzmun və təyinatlarına görə aşağıdakı funksiyalara bölünür:

- ümumi idarəetmə funksiyaları;
- xüsusi idarəetmə funksiyaları;
- təminedicilik idarəetmə funksiyaları.

Ümumi idarəetmə funksiyaları DİN-in Baş Təşkilati İnspeksiya İdarəsi vasitəsi ilə həyata keçirir. Onun üzərinə aşağıdakı funksiyaların yerinə yetirilməsi qoyulmuşdur:

- informasiya-analitik işin aparılması;
- kompleks qərarların, perspektivli və cari planlaşdırmanın layihələrinin işlənilib hazırlanması;
- əməliyyat şəraitinə nəzarət etmək;
- əməliyyat-xidməti qərarların hazırlanması;
- DİN-in sisteminə daxil olan digər orqanların təşkilati-inspektor aparatlarına zəruri olan tövsiyəvi və metodiki köməkliyin göstərilməsi və s.

Bir sıra ümumi idarəetmə funksiyalarının həyata keçirilməsi baş idarə səlahiyyətli olan DİN-in Katibliyinin, Şəxsi Heyətlə İş İdarəsinin, Baş Əməliyyat və Statistik İnformasiya İdarəsinin, Beynəlxalq Əməkdaşlıq İdarəsinin və DİN-in digər struktur bölmələrinin üzərinə qoyulmuşdur.

Xüsusi funksiyalar. DİN-in struktur bölmələri içərisində aparıcı rolu, fəaliyyətində təyinatları bilavasitə ifadə olunan xidməti sahələr (bölmələr) oynayır. Onların vasitəsi ilə də DİN özünün xüsusi (əsas) funksiyalarını həyata keçirir və tabeçiliyində olan orqanların, bölmələrin, xidmət və təşkilatların fəaliyyətini istiqamətləndirir. Belə struktur hissələr sahəvi ixtisaslaşma prinsipi əsasında təşkil edilir. Xüsusi (əsas) funksiyaları realizə edən belə struktur bölmələrə aşağıdakı xidmət sahələri aiddir:

- cinayət-axtarış xidməti;
- ictimai təhlükəsizlik xidməti;
- təhqiqat xidməti;
- istintaq xidməti;
- yol-patrol xidməti;
- Daxili Qoşunlar;
- digər xidməti sahələri.

Təminədiçi funksiyalar. DİN-in ümumi və əsas (xüsusi) funksiyalarının, Nazirliyin sahəvi və digər aparat və xidmətlərinin fəaliyyətinin həyata keçirilməsini təmin edən funksiyalardır.

Təminədiçi funksiyalar DİN-in funksional bölmələri, o cümlədən Baş Kadrlar İdarəsi, Maliyyə-Plan İdarəsi, Təchizat İdarəsi və s. digər orqan və xidməti sahələr tərəfindən həyata keçirilir.

Daxili İşlər Nazirliyi öz işini insan və vətəndaş hüquqlarına və azadlıqlarına hörmət, qanunçuluq, humanistlik, habelə təkbaşçılıq prinsiplərinin uzlaşdırılması əsasında qurur və Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi ilə müəyyən edilmiş səlahiyyətlər çərçivəsində aşağıdakı funksiyaları həyata keçirir:

DİN qanunvericiliklə müəyyən edilmiş səlahiyyətləri çərçivəsində aşağıdakı funksiyaları həyata keçirir:

- 1) ictimai qaydanın qorunması və ictimai təhlükəsizliyin təmin edilməsi işinin təşkili;
- 2) cinayətlərin və digər xətalərin qarşısının alınması, cinayətlərin açılması işinin və istintaqın təşkili;
- 3) yol hərəkəti təhlükəsizliyinin təmin edilməsi işinin təşkili;
- 4) Daxili qoşunların fəaliyyətinin təşkili.

Daxili İşlər Nazirliyinin təyinatından və hüquqi vəziyyətindən asılı olaraq “Daxili İşlər Nazirliyi haqqında” Əsasnamənin 3-cü bəndinə əsasən daxili işlər sahəsində dövlət idarəetməsini bilavasitə həyata keçirən mərkəzi icra hakimiyyəti orqanı kimi DİN-in vəzifələri müəyyən edilmişdir.

DİN-in qarşısında duran vəzifələrin məzmun və xüsusiyyətlərindən eləcə də onların yerinə yetirilməsinin təmin edilməsindən irəli gələrək “Daxili İşlər Nazirliyi haqqında” Əsasnamənin 4-cü bəndinə əsasən DİN-in hüquqları müəyyən edilmişdir.

DİN-in rəhbərlik formaları. Daxili İşlər Nazirliyi rəhbərliyi aşağıdakı iki əsas formada həyata keçirir:

- mərkəzləşdirilmiş rəhbərlik;
- bilavasitə operativ idarəetmə.

Mərkəzləşdirmiş rəhbərlik- DİO-nun fəaliyyətinin bütün əsas məsələlərinə idarəçilik təsirinin göstərilməsi ilə ifadə olunur.

Daxili İşlər Nazirliyi daxili işlər sahəsində funksiyalarını yerinə yetirərək, cəmiyyətdə baş verən sosial-iqtisadi proses və təzahürlər, ölkədə ictimai qaydanın və cinayətkarlığın vəziyyətini xarakterizə edən statistik və digər məlumatların elmi təhlili, eləcə də elmi proqnozlaşdırma əsasında DİO-nun gündəlik fəaliyyətinə mərkəzləşdirilmiş rəhbərliyini aşağıdakı əsas məsələlər üzrə həyata keçirir:

- daxili işlər orqanlarının uzunmüddətli fəaliyyət strategiyasını hazırlayır;
- daxili işlər orqanlarının işində əsas prioritet istiqamətləri müəyyənləşdirir;
- elm və texnikanın yeni nailiyyətləri nəzərə alınmaqla müasir şəraitdə DİO-nun vəzifələrinin həllinin daha səmərəli vasitə və metodlarını müəyyənləşdirir;
- idarəçilik sistemini və əməyin təşkilini təkmilləşdirir; normativ-hüquqi aktlar qəbul edir;
- qüvvə və vasitələrin, maddi-texniki resursların uçot və bölgüsünü aparır; əlaqələndirici və nəzarətedici funksiyaları və inspektor yoxlamasını həyata keçirir;
- daxili işlər orqanları işinin qabaqcıl təcrübəsini öyrənir, ümumiləşdirir və yayır;
- cinayətkarlığa qarşı mübarizə, ictimai qayda və ictimai təhlükəsizliyin mühafizəsi problemləri üzrə elmi-tədqiqat işlərinin keçirilməsini təşkil edir;
- qanunvericiliyin əsasında DİO-nun təşkilati və əməliyyat-xidməti fəaliyyətinin qayda və metodikasını təyin edir və s..

Daxili İşlər Nazirliyi tabeçiliyində olan şəhər, rayon polis orqanlarına rəhbərlik edir və onların fəaliyyətini istiqamətləndirir; hüquq qaydalarının möhkəmləndirilməsi məsələləri üzrə digər dövlət orqanları ilə kompleks problemlərin həll edilməsini həyata keçirir; ictimai təhlükəsizliyin təmin edilməsi, cinayətlərin xəbərdar edilməsi və qarşısının alınması məsələləri üzrə xarici dövlətlərlə və beynəlxalq təşkilatlarla müəyyən edilmiş qaydada əməkdaşlıq edir.

Bilavasitə operativ idarəetmə—Nazirlik tərəfindən aşağı təbəqəli daxili işlər orqanları və idarəetmə sisteminin istənilən təbəqəsinin digər xidmətlər ilə onun birbaşa idarəçilik əlaqələrinin yaranması hallarında həyata keçirilir. Daxili İşlər Nazirliyi onun sisteminə daxil olan orqanları, xidmətləri, təşkilatları, müəssisələri, Daxili qoşunları, tədris müəssisələrini, elmi-tədqiqat müəssisələrini, maddi-texniki təchizat xidmətlərini, nəqliyyatda polis orqanlarını və regional hissələri (bölmələri) idarə edir.

DİN operativ idarəetmə funksiyalarını, bir qayda olaraq, ona bilavasitə tabe olan orqan, xidmət, bölmə, müəssisə və təşkilatlara münasibətdə realizə edir. Operativ idarəetmə Nazirliyin bütün fəaliyyətinə deyil, konkret obyektlərə və ya onların ayrı-ayrı qruplarına idarəçilik təsirinin göstərilməsi ilə səciyyələnir.

DİN-in strukturu. DİN-in daxili strukturunu daxili işlər orqanlarının vəzifə və funksiyaları, yəni onların fəaliyyətinin əsas istiqamətləri müəyyən edir.

DİN-in təşkilati strukturu aşağıdakı elementlərdən ibarətdir:

- nazirliyin rəhbərliyi;
- nazirliyin aparatı;
- baş idarələr;
- idarələr;
- şöbələr və digər bölmələr.

Struktur elementləri içərisində başlıca rol nazirliyin rəhbərliyinə məxsusdur. Onun tərkibinə nazir, onun müavinləri və nazirliyin kollegiyası daxildir. **Azərbaycan Respublikası Daxili İşlər Nazirliyinin strukturu** Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 30 iyun 2001-ci il tarixli Fərmanı ilə təsdiq edilmişdir və onun təşkilati strukturu aşağıdakı struktur elementlərindən ibarətdir:

1. Rəhbərlik

Nazir

I-ci Nazir müavini

Nazir müavini

Nazir müavini

Nazir müavini — Daxili Qoşunların komandanı.

Nazir müavini - Baş Təşkilat-İnspeksiya İdarəsinin rəisi

2. Azərbaycan Respublikası Daxili İşlər Nazirliyinin Aparatı

Katiblik (baş idarə səlahiyyətli)

Baş Təşkilat-İnspeksiya İdarəsi
 Növbətçi Hissələri İdarəetmə Xidməti (idarə səlahiyyətli)
 Baş Cinayət Axtarışı İdarəsi
 Baş İstintaq və Təhqiqat İdarəsi
 Baş Mütəşəkkil Cinayətkarlıqla Mübarizə İdarəsi
 Baş Narkotiklərlə Mübarizə İdarəsi
 Daxili Təhlükəsizlik İdarəsi
 Xüsusi Əməliyyat-Axtarış Tədbirləri Baş İdarəsiⁱ
 İnsan Alverinə qarşı Mübarizə Baş İdarəsi
 Kriminalistik Tədqiqatlar İdarəsi
 Baş Əməliyyat və Statistik İnformasiya İdarəsi
 Baş İctimai Təhlükəsizlik İdarəsi
 Daxili Qoşunların Baş İdarəsi
 Nəqliyyatda Baş Polis İdarəsi
 Baş Dövlət Yol Polisi İdarəsi
 Baş Mühafizə İdarəsi
 Baş Pasport, Qeydiyyat və Miqrasiya İdarəsi Səfərbərlik İşləri və Mülki Müdafiə Şöbəsi
 Azərbaycan Respublikasında Interpolun Milli Mərkəzi Bürosu (baş idarə səlahiyyətli)
 Baş Kadrlar İdarəsi
 Daxili Təhqiqatlar İdarəsi
 Şəxsi Heyətlə İş İdarəsi
 Beynəlxalq Əməkdaşlıq İdarəsi
 Baş İnformasiya-Kommunikasiya İdarəsi
 Mətbuat Xidməti (idarə səlahiyyətli)
 Maliyyə-Plan İdarəsi
 Təchizat İdarəsi
 Tibb İdarəsi
 Komendant Xidməti (idarə səlahiyyətli)
 Əsaslı Tikinti İdarəsi
 İdman Cəmiyyəti (idarə səlahiyyətli).

3. Azərbaycan Respublikası Daxili İşlər Nazirliyinin sistemində daxil olan qurumlar

Naxçıvan Muxtar Respublikasının Daxili İşlər Nazirliyi
 Daxili Qoşunların hərbi hissə və bölmələri
 Daxili Qoşunların Ali Hərbi Məktəbi
 Polis Akademiyası (baş idarə səlahiyyətli)
 A.Heydərrov adına Sırası və kiçik rəis heyəti hazırlayan məktəb
Əlahiddə Cəvək Polis Alayı və digər nizami polis hissələri
 Bakı Şəhər Baş Polis İdarəsi
 Gəncə Şəhər Baş Polis İdarəsi
 digər ərazi və ixtisaslaşdırılmış polis orqanları və qurumlar.

Qanunvericiliyə əsasən hər bir mərkəzi icra hakimiyyəti orqanının olduğu kimi, Azərbaycan Respublikası Daxili İşlər Nazirliyinin də geniş formada əsaslı olaraq səlahiyyətləri müəyyən edilmişdir. Onlar sırasında vəzifələrin və hüquqların özünəməxsus yeri və əhəmiyyəti vardır.

Nazirlik öz fəaliyyətində Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyasını, Azərbaycan Respublikasının qanunlarını, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin fərman və sərəncamlarını, Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin qərarlarını və Azərbaycan Respublikasının tərəfdar çıxdığı beynəlxalq müqavilələri, bu Əsasnaməni, habelə Nazirliyin normativ hüquqi aktlarını rəhbər tutur.

Nazirlik ona həvalə edilmiş vəzifələri bilavasitə və tabeliyində olan orqanlar vasitəsi ilə həyata keçirir. Nazirliyin strukturu Azərbaycan Respublikasının Prezidenti tərəfindən müəyyən edilir. Nazirliyin strukturuna daxil olmayan tabeliyindəki qurumların (hüquqi şəxslərin, təşkilatların və sair) siyahısını Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti təsdiq edir.

Naxçıvan Muxtar Respublikasının Daxili İşlər Nazirliyi, daxili qoşunlar, yanğın təhlükəsizliyi qurumları, ərazi və ixtisaslaşdırılmış polis orqanları, nizami polis hissələri, tədris, təhsil və tibb müəssisələri, İnterpolun Azərbaycan Respublikasındakı Milli Mərkəzi Bürosu, idman cəmiyyəti, habelə digər qurumlar Nazirliyin vahid sistemini təşkil edir.

Nazirlik müstəqil balansla, öz əmlakına, bank idarələrində hesablara, Azərbaycan Respublikasının Dövlət gerbi təsvir edilmiş və öz adı həkk olunmuş möhürə, müvafiq ştamlara və blanklara malikdir.

Nazirliyin fəaliyyətinin maliyyələşdirilməsi və maddi-texniki təchizatı Azərbaycan Respublikasının dövlət büdcəsi, habelə Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyində nəzərdə tutulmuş digər mənbələr hesabına həyata keçirilir.

Nazirlik Bakı şəhərində yerləşir.

DAXİLİ İŞLƏR NAZİRLİYİNİN FUNKSİYALARI

. Nazirlik öz işini insan və vətəndaş hüquqlarına və azadlıqlarına hörmət, qanunçuluq, humanistlik, habelə təkbəşçilik prinsiplərinin uzlaşdırılması əsasında qurur və Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi ilə müəyyən edilmiş səlahiyyətlər çərçivəsində aşağıdakı funksiyaları həyata keçirir:

1. ictimai qaydanın və ictimai təhlükəsizliyin təmin olunması işinin təşkili;
2. cinayətlərin və digər hüquqpozmalara qarşısının alınması, cinayətlərin açılması işinin və istintaqın təşkili;
3. yol hərəkəti təhlükəsizliyinin təmin edilməsi işinin təşkili;
4. dövlət yanğın təhlükəsizliyi sisteminin yaradılması və onun fəaliyyətinin təşkili;
5. daxili qoşunların fəaliyyətinin təşkili.

DAXİLİ İŞLƏR NAZİRLİYİNİN VƏZİFƏLƏRİ

DAXİLİ İŞLƏR NAZİRLİYİNİN təmin edilməsi sahəsində VƏZİFƏLƏRİ
DAXİLİ İŞLƏR NAZİRLİYİNİN iştirak etmə sahəsində VƏZİFƏLƏRİ

DAXİLİ İŞLƏR NAZİRLİYİNİN təşkil etmə sahəsində VƏZİFƏLƏRİ
DAXİLİ İŞLƏR NAZİRLİYİNİN fəaliyyətinin həyata keçirilməsi ilə bağlı
VƏZİFƏLƏRİ
DAXİLİ İŞLƏR NAZİRLİYİNİN hesabatların hazırlanması ilə bağlı
VƏZİFƏLƏRİ
DAXİLİ İŞLƏR NAZİRLİYİNİN digər VƏZİFƏLƏRİ

DİN-in təmin edilməsi sahəsində VƏZİFƏLƏRİ

3.1.1. ictimai qaydanın və ictimai təhlükəsizliyin təmin edilməsi məqsədi ilə daxili işlər orqanlarının fəaliyyətinin əsas istiqamətlərini müəyyən edir, cinayətlərin qarşısının alınması və açılması sahəsində profilaktika tədbirlərinin həyata keçirilməsini təmin edir;

3.1.5. cinayətlərin vahid statistikasının və Nazirlik sistemində statistikanın aparılmasını təşkil edir, məlumatların işlənməsi və ötürülməsi üzrə avtomatlaşdırılmış sistemin inkişaf etdirilməsini və təkmilləşdirilməsini həyata keçirir, sənədlərin arxivdə saxlanılmasını təmin edir;

3.1.28. elmi tədqiqat işlərinin keçirilməsini, elmi-texniki nailiyyətlərin və qabaqcıl təcrübənin daxili işlər orqanlarında tətbiqini təmin edir;

3.1.29. daxili işlər orqanlarının və daxili qoşunların kadr təminatı proqramını hazırlayır və həyata keçirir, Nazirliyin, digər dövlət orqanlarının və xarici ölkələrin təhsil müəssisələrində kadrların hazırlanmasını, əməkdaşların əlavə təhsilini və mənəvi-psixoloji hazırlığını təmin edir;

3.1.30. daxili işlər orqanları əməkdaşlarının, hərbi qulluqçuların, Nazirlik sistemi işçilərinin və təqaüdəçülərinin, həmçinin onların ailə üzvlərinin sağlamlığının mühafizəsi istiqamətində kompleks profilaktika, müalicə, sanatoriya-kurort və digər tədbirləri hazırlayır və həyata keçirir, daxili işlər orqanları əməkdaşlarının, hərbi qulluqçuların, digər işçilərin sosial müdafiəsini təmin edir;

3.1.31. səlahiyyətləri çərçivəsində hərbi daşımaları həyata keçirir, daxili işlər orqanlarının və daxili qoşunların hərbi və xüsusi texnika, rabitə vasitələri, xüsusi vasitələr, silah, sursat və digər maddi-texniki ehtiyatlarla təmin edilməsini, dövlət büdcəsi və sair mənbələrdən maliyyələşməsini təmin edir;

3.1.33. Azərbaycan Respublikasının hüquq mühafizə və digər dövlət və bələdiyyə orqanları ilə daxili işlər orqanlarının və daxili qoşunların qarşılıqlı fəaliyyətini təmin edir;

DİN-in iştirak etmə sahəsində VƏZİFƏLƏRİ

3.1.2. cinayətkarlığın vəziyyətini təhlil edir, kriminogen qurumun operativ və uzunmüddətli proqnozlarını hazırlayır və bu əsasda müvafiq dövlət hakimiyyəti orqanlarına ictimai təhlükəsizliyin təmin edilməsi, cinayətkarlıqla mübarizənin səmərəsinin artırılması və səlahiyyətlərinə aid olan digər məsələlər barədə təkliflər verir, bu sahədə dövlət proqramlarının hazırlanmasında və həyata keçirilməsində iştirak edir;

3.1.12. yetkinlik yaşına çatmayanların baxımsızlığının və hüquq pozuntularının profilaktikası haqqında Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi ilə daxili işlər

orqanlarına həvalə edilən məsələləri həll edir, o cümlədən yetkinlik yaşına çatmayanların baxımsızlığının qarşısının alınmasında digər dövlət orqanları və qeyri-hökumət təşkilatları ilə birlikdə iştirak edir;

3.1.12-1. uşaq hüquqlarının təmin edilməsi vəziyyətinə dair monitorinqlər aparılmasında iştirak edir;

3.1.13. müqavilə əsasında mülkiyyətçilərin əmlakının mühafizəsi işini təşkil edir, ölkə ərazisində yerləşən xarici dövlətlərin və beynəlxalq təşkilatların nümayəndəliklərinin təhlükəsizliyinin təmin olunmasında iştirak edir;

3.1.15 Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyində nəzərdə tutulan hallarda və qaydada cinayət işi üzrə zərər çəkən şəxslərin, şahidlərin və cinayət prosesinin digər iştirakçılarının, habelə məhkəmə və hüquq dövlət mühafizə orqanları işçilərinin və onların yaxın qohumlarının dövlət müdafiəsi və əmlakının mühafizəsi işinin təşkilində iştirak edir;

3.1.17. yol hərəkəti təhlükəsizliyinə aid qaydaların, standartların və texniki normaların işlənib hazırlanmasında iştirak edir;

3.1.25. Azərbaycan Respublikasının bütün ərazisində və ya onun ayrı-ayrı yerlərində tətbiq edilən fəvqəladə və ya hərbi vəziyyət rejiminin təminində, fəvqəladə halların qarşısının alınmasını və onların aradan qaldırılması üzrə vahid dövlət tədbirlərinin, həmçinin karantin tədbirlərinin həyata keçirilməsində iştirak edir;

3.1.26. səlahiyyətləri çərçivəsində mülki müdafiə və səfərbərlik tədbirlərinin həyata keçirilməsində iştirak edir;

DİN-in təşkil etmə sahəsində VƏZİFƏLƏRİ

3.1.3. Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi ilə müəyyən edilmiş hallarda və qaydada əməliyyat-axtarış fəaliyyətinin, daxili işlər orqanlarının səlahiyyətlərinə aid olan işlər üzrə təhqiqatın və ibtidai istintaqın, habelə kriminalistik və başqa tədqiqatların aparılmasını təşkil edir;

3.1.7. daxili işlər orqanlarında təhqiqatın və istintaqın aparılması üzrə təşkilati-metodiki vasitələrin, Nazirlik sistemi üçün digər təlimatların hazırlanmasını təşkil edir;

3.1.8. Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi ilə nəzərdə tutulmuş hallarda və qaydada təhqiqat, istintaq orqanlarının və məhkəmələrin qərarlarının icrası işini təşkil edir;

3.1.9. Azərbaycan Respublikası qanunvericiliyi ilə daxili işlər orqanlarının səlahiyyətinə aid edilmiş inzibati xətalar haqqında işlərə baxılmasını, habelə xüsusi icazələrin (lisenziyaların) verilməsini təşkil edir;

3.1.10. daxili işlər orqanlarının səlahiyyətinə aid olan işlərin — Azərbaycan Respublikası vətəndaşlığına qəbul, vətəndaşlığa bərpa və vətəndaşlığa xitam verilməsi məsələlərinin həllində iştirak edir, vətəndaşlara pasportların və şəxsiyyət vəsiqələrinin verilməsini, yaşayış və olduğu yer üzrə qeydiyyat işini və bu məsələlərə dair mərkəzləşdirilmiş uçot sistemini təşkil edir;

3.1.14. sahibsiz əmlakın, tapılmış dəfinələrin, sənədlərin və əşyaların saxlanması və mühafizəsi işini təşkil edir;

3.1.16. Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi əsasında və beynəlxalq normalara uyğun olaraq İnterpolun Azərbaycan Respublikasındakı Milli Mərkəzi Bürosunun fəaliyyətini təşkil edir;

3.1.20 Nazirlik sistemində rabitə sisteminin və vasitələrinin inkişaf etdirilməsi və təkmilləşdirilməsi və məlumat təhlükəsizliyinin təmin olunması üçün tədbirlər görür;

3.1.21. daxili təhqiqatların aparılmasını təşkil edir;

3.1.22. daxili qoşunlar tərəfindən Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi ilə müəyyən edilmiş vəzifələrin icrasını təşkil edir;

3.1.27. səlahiyyətinə aid məsələlər üzrə Azərbaycan Respublikası qanunvericiliyinin tətbiqi praktikasını ümumiləşdirir, daxili işlər orqanlarına və daxili qoşunlara normativ hüquqi işin təşkilində praktiki və metodiki kömək göstərir, hüquqi biliklərin təbliğini təşkil edir;

3.1.34. daxili işlər orqanlarının və daxili qoşunların fəaliyyətinə dair vətəndaşlardan və təşkilatlardan daxil olan müraciətlərin qəbulu, qeydiyyatı və baxılması, vətəndaşların qəbulu işini təşkil edir;

DİN-in fəaliyyətinin həyata keçirilməsi ilə bağlı VƏZİFƏLƏRİ

3.1.4. dövlət daktiloskopik qeydiyyatının keçirilməsini təmin edir, əməliyyat-məlumat, əməliyyat-sorğu, axtarış, kriminalistika, statistika və digər məlumatların, hesabatların məlumat banklarını yaradır, bu banklardakı məlumatların üzərində iş aparılmasını və onlardan istifadəni təşkil edir, arayış-məlumat fəaliyyətini həyata keçirir;

3.1.6. təhqiqat, istintaq və məhkəmə orqanlarından gizlənən və cəzadan yayınanların axtarışını, xəbərsiz itkin düşmüş şəxslərin, şəxsiyyətinin tanınması mümkün olmayan meyitlərin şəxsiyyətinin müəyyənəşdirilməsi işini, habelə oğurlanmış əmlakın axtarılmasını təşkil edir və həyata keçirir;

3.1.11. aidiyyəti dövlət orqanları ilə qarşılıqlı əlaqədə qanunsuz miqrasiyanın qarşısının alınması ilə bağlı tədbirləri həyata keçirir;

3.1.31-1. qanunvericiliyə uyğun olaraq tabeliyində olan dövlət təhsil müəssisələrinin maliyyələşdirilməsini həyata keçirir;

3.1.37. öz səlahiyyətləri daxilində penitensiar müəssisələrdə cəza çəkməkdən azad edilmiş şəxslərin sosial adaptasiyası üzrə tədbirləri həyata keçirir;

3.2. Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi ilə nəzərdə tutulmuş digər vəzifələri həyata keçirir.

DİN-in hesabatların hazırlanması ilə bağlı VƏZİFƏLƏRİ

3.1.12-2. Nazirliyin qanun əsasında müəyyən edilmiş fəaliyyət istiqamətlərinə uyğun olaraq, uşaq hüquqlarının təmin edilməsi vəziyyətinə dair illik hesabat hazırlayır;

3.1.18. avtonəqliyyat vasitələrinin və qoşquların dövlət texniki baxışının və qeydiyyatının keçirilməsini, onlara dövlət nömrə nişanlarının verilməsini, habelə yol hərəkəti qaydaları və sürücülük vərdişləri üzrə imtahanlar qəbul edilməsini və

nəqliyyat vasitələrini idarə etmək hüququ verən sürücülük vəsiqələrinin verilməsini təşkil edir, yol hərəkəti qaydalarının pozulması və yol-nəqliyyat hadisələri üzrə qeydiyyatın, təhqiqatın və istintaqın aparılmasını təmin edir, yol hərəkəti və onun təhlükəsizliyi göstəricilərinin vahid dövlət uçotunu müəyyən edir və hesabatını aparır;

DİN-in digər VƏZİFƏLƏRİ

3.1.23. daxili qoşunların inkişaf, səfərbərlik, yerləşdirmə, tətbiq planları, ştatları, strukturu və sayı barədə təkliflər hazırlayıb Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə təqdim edir;

3.1.24. daxili işlər orqanlarının və daxili qoşunların fəaliyyətini əlaqələndirir;

3.1.32 səlahiyyətləri çərçivəsində obyektlərin əsaslı tikintisini, layihə-tədqiqat işlərinin aparılmasını təşkil edir, əməkdaşların və hərbi qulluqçuların mənzillə təmin edilməsi, onların yerləşdirilməsi və məişət təminatının yaxşılaşdırılması üçün tədbirlər görür;

3.1.35. ictimai qaydanın və ictimai təhlükəsizliyin təmin olunması, cinayətkarlıqla mübarizə məsələlərinə dair əhalinin məlumatlandırılmasını, internet saytının yaradılmasını, malik olduğu və siyahısı qanunvericiliklə müəyyən edilmiş açıqlanmalı olan ictimai informasiyanın həmin saytda yerləşdirilməsini və bu informasiyanın daimi yeniləşdirilməsini və nəşriyyat fəaliyyətinin həyata keçirilməsini təmin edir, kütləvi informasiya vasitələri ilə qarşılıqlı əlaqəni təşkil edir, yayılan məlumatlar üzrə müvafiq qərarlar qəbul edir;

3.1.36. qarşısına qoyulmuş vəzifələri yerinə yetirmək üçün digər hüquq mühafizə orqanları ilə əməkdaşlıq edir.

3.1.38. hərbi-tətbiqi və xidməti-tətbiqi idman növlərinin inkişafı proqramlarını, bədən tərbiyəsi və idman tədbirlərinin təqvim planlarını, hərbi idman kompleksinin normativlərini təsdiq edir.

DAXİLİ İŞLƏR NAZİRLİYİNİN HÜQUQLARI

DAXİLİ İŞLƏR NAZİRLİYİNİN fəaliyyətini həyata keçirən HÜQUQLARI

DAXİLİ İŞLƏR NAZİRLİYİNİN nəzarəti ilə bağlı HÜQUQLARI

DAXİLİ İŞLƏR NAZİRLİYİNİN digər HÜQUQLARI

DİN-in fəaliyyətini həyata keçirən HÜQUQLARI

4.1.1. ictimai qaydanın və ictimai təhlükəsizliyin təmin edilməsi, cinayətlərin qarşısının alınması və açılması sahəsində Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi ilə müəyyən edilmiş hüquqları həyata keçirmək;

4.1.2. əməliyyat-axtarış, təhqiqat, ibtidai istintaq və kriminalistik tədqiqat fəaliyyəti ilə əlaqədar Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi ilə müəyyən edilmiş hüquqları həyata keçirmək;

4.1.3. daxili işlər orqanlarının və daxili qoşunların fəaliyyətinə dair qanun və digər normativ hüquqi aktların layihələrinin hazırlanmasında iştirak etmək, onların təkmilləşdirilməsi barədə təkliflər vermək, öz fəaliyyətinin normativ tənzimlənməsini həyata keçirmək;

4.1.7. aidiyyəti dövlət orqanları ilə qarşılıqlı əlaqədə miqrasiya sahəsində Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi ilə müəyyən edilmiş hüquqları həyata keçirmək;

4.1.14. daxili işlər orqanlarını və daxili qoşunları insanların xilas edilməsi üzrə təxirəsalınmaz tədbirlərin keçirilməsi, ağır və irimiqyaslı qəzaların, yanğınların, təbii fəlakətlərin, kütləvi iğtişaşların və digər fəvqəladə halların nəticələrinin aradan qaldırılması zamanı ictimai qaydanın təmin olunması işinə, həmçinin digər xüsusi əməliyyatların və tədbirlərin keçirilməsinə cəlb etmək, onların qüvvə və vasitələrinin operativ idarə olunmasını həyata keçirmək;

4.1.15. Nazirlik sistemində daxil olan orqan və hissələrin, müəssisələrin və təşkilatların fəaliyyətini yoxlamaq və təftişini həyata keçirmək;

4.1.18. Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi ilə müəyyən edilmiş qaydada sərəncamında olan dövlət əmlakı barəsində hüquqları həyata keçirmək;

4.1.9. yol hərəkəti təhlükəsizliyinin təmin edilməsinə nəzarəti həyata keçirmək;

4.2. Qanunvericiliklə müəyyən edilən digər hüquqları həyata keçirmək.

DİN-in nəzarəti ilə bağlı HÜQUQLARI

4.1.4. səlahiyyətlərinə aid edilmiş məsələlər üzrə Azərbaycan Respublikasının qanunvericilik aktlarının və Azərbaycan Respublikasının tərəfdar çıxdığı beynəlxalq müqavilələrin daxili işlər orqanları və daxili qoşunlar tərəfindən icrasına nəzarət etmək;

4.1.5. müvəqqəti saxlanılma yerlərində xidmətin təşkilinə nəzarət etmək;

4.1.6. xüsusi icazə (lisenziya) verilməsi sahəsində daxili işlər orqanlarının səlahiyyətinə aid edilmiş fəaliyyətin həyata keçirilməsinə nəzarət etmək;

4.1.10. yol hərəkəti qaydalarının pozulması və yol-nəqliyyat hadisələri üzrə inzibati icraatın həyata keçirilməsini və tənbehlərin tətbiqini təşkil etmək, avtonəqliyyat vasitələrinin və qoşquların dövlət texniki vəziyyətinə nəzarəti təmin etmək;

4.1.12. xidməti və mülki silahın dövriyyəsinə və döyüş sursatının saxlanılması qaydalarına riayət olunmasına nəzarət etmək;

4.1.12–1. öz səlahiyyətləri daxilində özəl mühafizə fəaliyyətinə, eləcə də bu fəaliyyət çərçivəsində xüsusi vasitələrin dövriyyəsinə qanunvericiliklə müəyyən edilmiş qaydada nəzarət etmək;

4.1.17. Nazirlik sistemində maddi və maliyyə vəsaitlərinin uçotunu təşkil etmək, onların istifadəsinə nəzarət etmək;

DİN-in digər HÜQUQLARI

4.1.8. yaşayış yeri və olduğu yer üzrə qeydiyyat qaydalarına riayət olunmasına nəzarətin həyata keçirilməsini təmin etmək;

4.1.13. mülkiyyətçilərin əmlakının qorunması sahəsində tam təsərrüfat hesabı əsasında fəaliyyət göstərmək, müqavilələr bağlamaq, mühafizənin texniki vasitələrinin istehsalı üçün ixtisaslaşan müəssisələr yaratmaq;

4.1.16. Nazirlik sistemi əməkdaşlarının Nazirliyin təhsil müəssisələrinə qəbul imtahanlarını keçirmək, bu təhsil müəssisələrinə rəhbərlik etmək;

4.1.16-1. Nazirliyin tabeliyində olan müalicə, profilaktika və sanatoriya-kurort müəssisələr tərəfindən yerinə yetirilən xidmətlərə («Azərbaycan Respublikasının daxili işlər orqanlarında xidmət keçmə haqqında Əsasnamə»yə uyğun olaraq pulsuz tibb xidməti almaq hüququ olan, habelə sanatoriya-kurort müəssisələrində imtiyazlı istirahət hüququ olan şəxslərə göstərilən xidmətlər istisna olmaqla) ödənişlərin tətbiq edilməsinə razılıq vermək;

4.1.19. daxili işlər orqanlarının və daxili qoşunların fəaliyyətinə dair qəzetlər, jurnallar, bülletenlər, normativ hüquqi aktlar toplusu, digər materiallar nəşr etmək;

4.1.20. müvafiq beynəlxalq təşkilatlarla, xarici ölkələrin hüquq mühafizə orqanları və qarşılıqlı əlaqələri həyata keçirmək, səlahiyyətinə aid məsələlərin həlli üçün xarici dövlətlərə və beynəlxalq təşkilatlara öz nümayəndələrini göndərmək;

4.1.21. öz səlahiyyətlərinə aid edilən məsələlərə dair məhkəmələrdə iddia ilə çıxış etmək.

Azərbaycan Respublikası DİN-in fəaliyyətinin təşkili

“Daxili İşlər Nazirliyi haqqında” Əsasnamənin 5-ci bəndin əsasən DİN-in fəaliyyətinin təşkili həyata keçirilir.

DİN-ə Azərbaycan Respublikasının daxili işlər naziri rəhbərlik edir. Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 5-ci bəndinə əsasən, nazir Azərbaycan Respublikasının Prezidenti tərəfindən vəzifəyə təyin edilir və vəzifədən azad olunur.

Daxili işlər nazirinin müavinləri nazirin təqdimatına əsasən Azərbaycan Respublikasının Prezidenti tərəfindən vəzifəyə təyin olunur və vəzifədən azad edirlər.

Daxili işlər naziri Nazirliyin işini təşkil edir və təkbaşçılıq prinsipi əsasında DİO-nun və Daxili qoşunların fəaliyyətinə rəhbərlik edir. Nazir öz müavinləri arasında vəzifə bölgüsü aparır, onların məsuliyyət dərəcəsini və səlahiyyətlərini müəyyən edir, Nazirlik sisteminin digər vəzifəli şəxslərinin operativ, təşkilati-ştat, kadr, maliyyə, təsərrüfat-istehsalat və DİN-in vəzifələrinə aid digər məsələlər üzrə müstəqil qərar qəbul etmək səlahiyyətlərini müəyyən edir.

Nazir DİN-in mərkəzi aparatının və tabelikdəki orqan, hissə, müəssisə və təşkilatların strukturu üzrə ştat cədvəllərini təsdiq edir, onların (mərkəzi aparatın strukturuna daxil olan qurumlar və şəhər, rayon polis orqanları istisna olmaqla) yaradılması, yenidən qurulması, ləğv edilməsi barədə qərarlar verir, ştat sayının normativlərini, habelə Nazirliyin daxili nizam qaydalarını müəyyən edir. Nazir DİN-in sistemində icrası məcburi olan əmrlər verir, əsasnamələri, nizamnamələri,

təlimatları, qaydaları, standartları, normaları və digər normativ-hüquqi aktları təsdiq edir.

Nazir DİO əməkdaşlarını və hərbi qulluqçuları Azərbaycan Respublikasının dövlət mükafatlarına təqdim edir, qanunvericiliklə müəyyən olunmuş qaydada səlahiyyətləri çərçivəsində medallarla təltif edir; Nazirlik sistemində geyim formasının, fərqlənmə nişanlarının və digər rəmzlərin təsis edilməsi barədə Azərbaycan Respublikası Prezidentinə təkliflər verir; Nazirliyin tabeliyindəki müvafiq struktur qurumlarına şərti adlar verir və tanınma nişanlarının təsvirini təsdiq edir.

Nazir qanunvericiliklə müəyyən edilmiş qaydada daxili işlər orqanlarının və Daxili Qoşunların şəxsi heyətini vəzifəyə təyin və vəzifədən azad edir, sırası, kiçik, orta və böyük rəis heyətlərinə xüsusi rütbələr və Daxili qoşunların hərbi qulluqçularına hərbi rütbələr verir, xüsusi və hərbi rütbələrdən məhrum edir, ali hərbi və ali heyət rütbələrinin verilməsi barədə Respublika Prezidenti qarşısında vəsatət qaldırır, Respublika Prezidenti ilə razılaşdırmaqla DİN-in baş idarə və idarələrinin, ərazi və ixtisaslaşmış polis idarə və şöbələrinin, Polis Akademiyasının rəislərini vəzifəyə təyin və vəzifədən azad edir.

Nazir səlahiyyətləri daxilində daxili işlər orqanları əməkdaşlarını və hərbi qulluqçuları xidmətdən (hərbi xidmətdən) xaric edir.

Nazir qanunvericiliklə nəzərdə tutulmuş digər səlahiyyətləri həyata keçirir və Nazirliyə həvalə olunmuş vəzifələrin yerinə yetirilməsinə görə şəxsi məsuliyyət daşıyır. Nazir öz səlahiyyətlərinin həyata keçirilməsini müavinlərindən birinə tapşıra bilər.

3. Azərbaycan Respublikasının Daxili İşlər naziri:

3.1. Nazirliyin işini təşkil edir və təkbaşçılıq prinsipi əsasında daxili işlər orqanlarının və daxili qoşunların fəaliyyətinə rəhbərlik edir;

3.2. müavinləri arasında vəzifə bölgüsü aparır, onların məsuliyyət dərəcəsini və səlahiyyətlərini müəyyən edir, Nazirlik sisteminin digər vəzifəli şəxslərin operativ, təşkilati-ştat, kadr, maliyyə, təsərrüfat-istehsalat və Nazirliyin vəzifələrinə aid digər məsələlər üzrə müstəqil qərar qəbul etmək səlahiyyətlərini müəyyən edir;

3.3. Nazirliyin aparatının struktur bölmələrinin və tabeliyində olan qurumların əsasnamələrini təsdiq edir, tabeliyində olan hüquqi şəxslərin nizamnamələrini isə təsdiq edilməsi üçün müəyyən olunmuş qaydada təqdim edir;

3.4. Nazirliyin mərkəzi aparatının strukturu barədə, Nazirlik sistemində daxil olan xidmətlərin, o cümlədən baş idarələrin, şəhər, rayon polis orqanlarının yaradılması və ləğv edilməsinə dair Azərbaycan Respublikası Prezidentinə təkliflər verir;

3.5. müəyyən edilmiş struktur, əməkhaqqı fondu və işçilərin say həddi daxilində Nazirliyin aparatının və tabeliyində olan qurumların strukturunu, ştat cədvəlini və ayrılmış büdcə təxsisatı daxilində xərclər smetasını təsdiq edir, habelə Nazirliyin daxili nizam qaydalarını müəyyən edir;

3.6. Nazirlik sistemində icrası məcburi olan əmrlər verir, əsasnamələri, nizamnamələri, təlimatları, qaydaları, standartları, normaları və digər normativ hüquqi aktları təsdiq edir, habelə dövlət hakimiyyəti orqanlarının rəhbərləri ilə birgə və ya onlarla razılaşdırılmış əmrlər, sərəncamlar, göstərişlər verir, onların icrasına nəzarəti təşkil edir;

3.7. Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi ilə müəyyən edilmiş qaydada sırası və rəis heyəti vəzifələrinin, bu vəzifələrə uyğun xüsusi rütbə hədlərinin siyahısını təsdiq edir;

3.8. vəzifəyə təyin və vəzifədən azad etmə ilə bağlı Nazirliyin vəzifəli şəxslərinin səlahiyyətlərini müəyyən edir və müvafiq siyahı (nomenklatur) təsdiq edir;

3.9. daxili işlər orqanlarının vəzifəli şəxslərinin Azərbaycan Respublikasının normativ hüquqi aktlarına zidd olan əmr və göstərişlərini ləğv edir;

3.10. dövlət büdcəsi vəsaiti hesabına saxlanılan orqanların limit sayı haqqında təkliflər verir;

3.11. daxili işlər orqanlarına və daxili qoşunlara həvalə olunmuş vəzifələrin yerinə yetirilməsi üçün müvəqqəti strukturların yaradılması və ləğv edilməsi qaydalarını müəyyən edir;

3.11-1. daxili qoşunların hərbi şurasının tərkibini müəyyən edir;

3.12. Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi ilə müəyyən olunmuş qaydada daxili işlər orqanlarını əməkdaşlarını və hərbi qulluqçuları Azərbaycan Respublikasının dövlət hakimiyyəti orqanlarına ezam edir;

3.13. Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi ilə müəyyən olunmuş qaydada daxili işlər orqanların və daxili qoşunların şəxsi heyətini vəzifəyə təyin və vəzifədən azad edir, sırası, kiçik, orta və böyük rəis heyətlərinə xüsusi rütbələr və daxili qoşunların hərbi qulluqçularına hərbi rütbələr verir, xüsusi və hərbi rütbələrdən məhrum edir, ali hərbi və ali heyət rütbələrinin verilməsi barədə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti qarşısında vəsatət qaldırır, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti ilə razılaşdırmaqla Nazirliyin baş idarə və idarələrinin, ərazi və ixtisaslaşmış polis idarə və şöbələrinin, Polis Akademiyasının rəislərini vəzifəyə təyin və vəzifədən azad edir;

3.14. Nazirlik sistemində işə götürülən digər işçilərlə əmək müqavilələrinin bağlanması və onlara xitam verilməsi məsələlərinə dair Nazirliyin vəzifəli şəxslərinin səlahiyyətlərini müəyyən edir;

3.15. daxili işlər orqanları əməkdaşlarını və hərbi qulluqçuları Azərbaycan Respublikasının dövlət mükafatlarına təqdim edir, qanunvericiliklə müəyyən olunmuş qaydada səlahiyyətləri çərçivəsində medallarla təltif edir;

3.16. daxili işlər orqanları əməkdaşlarının, hərbi qulluqçuların və Nazirlik sistemi işçilərinin, habelə Nazirliyin üzərinə qoyulmuş vəzifələrin həyata keçirilməsinə kömək göstərmiş şəxslərin təltif olunmaları üçün müəyyən olunmuş qaydada döş nişanlarını təsis edir, onların təsvirini və əsasnaməsini təsdiq edir, həmin şəxsləri döş nişanları, fəxri fərmanlarla təltif edir, habelə normativ hüquqi aktlarla nəzərdə tutulmuş digər həvəsləndirmə növlərini tətbiq edir;

3.17. Nazirlik sistemində geyim formasının, fərqlənmə nişanlarının və digər rəmzlərin təsis edilməsi barədə Azərbaycan Respublikası Prezidentinə təkliflər verir, Nazirliyin tabeliyindəki müvafiq struktur qurumlarına şərti adlar verir və tanınma nişanlarının təsvirini təsdiq edir ;

3.18. daxili işlər orqanları əməkdaşlarının, hərbi qulluqçuların, Nazirlik sisteminin digər işçilərinin, habelə Nazirliyə həvalə olunmuş vəzifələrin yerinə yetirilməsinə kömək göstərmiş digər şəxslərin təltif olunmaları üçün hədiyyə və mükafatlandırma, o cümlədən silah fondları yaradır;

3.19. daxili işlər orqanları əməkdaşları, hərbi qulluqçular və Nazirlik sisteminin digər işçiləri barədə Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi ilə müəyyən olunmuş həcmdə intizam tənbehi tədbirləri tətbiq edir;

3.20. səlahiyyətləri daxilində daxili işlər orqanları əməkdaşlarını və hərbi qulluqçuları xidmətdən (hərbi xidmətdən) xaric edir;

3.21. dövlət büdcəsindən ayrılan və bütçədən kənar vəsaitin, o cümlədən xarici valyutanın sərəncamçısı olmaqla maliyyə vəsaitini tabeliyindəki qurumlar arasında bölüşdürür, xərclənməsinin həcmi və qaydalarını müəyyən edir, xidmətin xüsusətləri və ayrılmış məbləğin həddi nəzərə alınmaqla, daxili işlər orqanlarının sırası və rəis heyətinin, hərbi qulluqçularının vəzifə maaşlarına əlavə təyin edir, maddi yardım və mükafatlar verir, bu səlahiyyətləri başqa vəzifəli şəxslərə həvalə edir, müvafiq vəzifələr üzrə imtiyazların müəyyən edilməsi barədə təkliflər verir;

3.22. təbii fəlakət, fəvqəladə vəziyyət şəraitində və ya ayrı-ayrı hallarda, eləcə də birdəfəlik təcili tapşırıqların yerinə yetirilməsi zamanı daxili işlər orqanları əməkdaşları və hərbi qulluqçuları üçün müvəqqəti ərzaq payı normalarını müəyyən edir;

3.23. Azərbaycan Respublikasının və xarici ölkələrin dövlət hakimiyyəti orqanları, idarə, müəssisə və təşkilatları ilə münasibətlərdə Nazirliyi təmsil edir, danışıqlar aparır, verilmiş səlahiyyətlər daxilində müvafiq müqavilələri, sazişləri və protokolları imzalayır;

3.24. Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyi ilə nəzərdə tutulmuş digər səlahiyyətləri həyata keçirir və Nazirliyə həvalə olunmuş vəzifələrin yerinə yetirilməsinə görə şəxsi məsuliyyət daşıyır.

4. Azərbaycan Respublikasının Daxili İşlər naziri öz səlahiyyətlərinin həyata keçirilməsini nazir müavinlərindən birinə tapşıra bilər.

5. Azərbaycan Respublikası Daxili İşlər Nazirliyində Nazirliyin rəhbər işçilərindən ibarət məşvərətçi orqan — kollegiya yaradılır. Kollegiyanın sədri — tutduğu vəzifəyə görə Daxili İşlər naziri, üzvləri isə Nazirliyin digər rəhbər vəzifələri üzrə müəyyən olunur. Kollegiyanın tərkibini Azərbaycan Respublikasının Prezidenti təsdiq edir.

6. Nazirliyin kollegiya iclasında daxili işlər orqanları fəaliyyətinin əsas istiqamətləri, ictimai təhlükəsizliyin və ictimai qaydanın təmin edilməsi, cinayətkarlığa qarşı mübarizənin və icra intizamının vəziyyəti, kadr məsələləri, əmrlərin və digər aktların layihələri müzakirə edilir, daxili işlər orqanlarının vəzifəli şəxslərinin hesabatları dinlənir, Nazirliyin fəaliyyəti ilə bağlı digər mühüm məsələlərə baxılır və müvafiq qərarlar çıxarılır.

7. Kollegiya üzvləri müzakirə edilən məsələlərə dair qərar qəbul edərkən səsvermədə bərabər hüquqlara malikdirlər. Kollegiyanın qərarları, onun üzvlərinin sadə səs çoxluğu ilə qəbul edilir, nazirin əmri ilə elan olunur və həyata keçirilir.

8. Kollegiyanın sədri və kollegiya üzvləri arasında fikir ayrılığı olduqda, kollegiyanın sədri öz əsaslandırılmış qərarını həyata keçirir və bu haqda Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə məlumat verir.

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 12 iyun 2006-cı il tarixli “Azərbaycan Respublikası DİN-in xarici dövlətlərdə və beynəlxalq təşkilatlarda nümayəndələrinin təyin edilməsi və onların fəaliyyətinin təmin olunması haqqında” Fərmanına əsasən cinayətkarlığa qarşı mübarizə, ictimai qaydanın və ictimai təhlükəsizliyin təmin edilməsi sahəsində DİN-in müvafiq beynəlxalq təşkilatlarla və xarici ölkələrin hüquq-mühafizə orqanları ilə əməkdaşlığının effektivliyinin artırılması və inkişaf etdirilməsi məqsədi ilə daxili işlər nazirinə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti və həmçinin Azərbaycan Respublikasının Xarici İşlər Nazirliyi ilə razılaşdırılmaqla, DİO-nun funksiyalarının həyata keçirməsinin təmin edilməsi üçün mühüm əhəmiyyət kəsb edən xarici dövlətlərdə və beynəlxalq təşkilatlarda Azərbaycan Respublikası DİN-in nümayəndələrinin təyin edilməsi səlahiyyəti verilmişdir. DİN-in xarici dövlətlərdə və beynəlxalq təşkilatlarda nümayəndələri öz funksiyalarını Azərbaycan Respublikasının xarici dövlətlərdəki və beynəlxalq təşkilatlardakı diplomatik nümayəndələrinin tərkibində həyata keçirirlər.

Azərbaycan Respublikasının tərəfdar çıxdığı beynəlxalq müqavilələrdən irəli gələn və bilavasitə daxili işlər orqanlarının funksiya və vəzifələrinə aid olan

öhdəliklərin icrasının təmin edilməsi, DİN-in beynəlxalq əməkdaşlığının genişləndirilməsi, digər dövlətlərin müvafiq səlahiyyətli orqanları və beynəlxalq təşkilatlar ilə mövcud əlaqələrin möhkəmləndirilməsi və inkişaf etdirilməsi, əməkdaşlıq çərçivəsində ictimai qaydanın qorunması və cinayətkarlıqla, xüsusilə də onun transmilli mütəşəkkil formaları ilə mübarizə istiqamətində görülən tədbirlərin səmərəliliyinin artırılması məqsədilə, DİN-in 20 avqust 2007-ci il tarixli 445 nömrəli əmri ilə “Azərbaycan Respublikası Daxili İşlər Nazirliyinin beynəlxalq əməkdaşlığının inkişaf Konsepsiyası” təsdiq edilmişdir. Bu Konsepsiya DİN-in digər dövlətlərin müvafiq orqanları və beynəlxalq qurumlarla birgə fəaliyyətinin prinsip, vəzifə, əsas istiqamət, forma və təminatlar sistemini müəyyən edir.

Konsepsiyanın məqsədi DİN-in digər dövlətlərin səlahiyyətli orqanları və beynəlxalq təşkilatlarla ikitərəfli və çoxtərəfli əməkdaşlığının məqsədyönlü şəkildə inkişaf etdirilməsi və genişləndirilməsidir.

DİN-in xarici dövlətlərdə beynəlxalq təşkilatlarda nümayəndələrinin fəaliyyətinin, habelə DİN-in beynəlxalq əməkdaşlıqla bağlı fəaliyyətinin hüquqi əsasını digər normativ aktlara yanaşı DİN-in 02 fevral 2009-cu il 01 oktyabr 2009-cu il tarixli 564 nömrəli əmri ilə təsdiq edilmiş «DİN-in Beynəlxalq Əməkdaşlıq İdarəsi haqqında Əsasnamə» və DİN-in 01 oktyabr 2009-cu il tarixli 564 nömrəli əmri ilə təsdiq edilmiş «DİN-in Beynəlxalq Əməkdaşlıq İdarəsi haqqında Əsasnamə» təşkil edir.

Son illərdə ölkədə aparılan hüquqi islahatlar çərçivəsində daxili işlər orqanlarının fəaliyyəti ilə bağlı bir sıra qanunvericilik aktları qəbul olunmuş, cari ilin iyun ayında isə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti tərəfindən “Daxili İşlər Nazirliyi haqqında” və “Azərbaycan Respublikasının daxili işlər orqanlarında xidmət keçmə haqqında” Əsasnamələr təsdiq edilmişdir.

Eyni zamanda, Azərbaycan Respublikasının Daxili İşlər Nazirliyi tərəfindən daxili işlər orqanlarının normativ hüquqi bazasının möhkəmləndirilməsi istiqamətində əməli tədbirlər həyata keçirilmiş, eləcə də cinayətkarlıqla mübarizə və asayişin təmini məsələlərinin həllində əsas amillərdən biri olan kadrlarla iş sahəsinin təkmilləşdirilməsinə və peşəkar kadr özəyinin yaradılmasına xüsusi diqqət yetirilmişdir.

Daxili qoşunların statusu haqqında Azərbaycan Respublikasının 8 fevral 1994-cü il tarixli 781 № Qanunu daxili işlər nazirinin və nazir müavinin (Daxili qoşunlar komandanın) əlavə olaraq səlahiyyətləri müəyyən edilmişdir.

Azərbaycan Respublikası daxili işlər nazirinin səlahiyyətləri (Maddə 9).

Azərbaycan Respublikasının daxili işlər naziri:

a) daxili qoşunlara rəhbərlik edir və onlara həvalə olunmuş vəzifələrin icrası zamanı qanunçuluğun gözlənilməsini və Azərbaycan Respublikası qanunlarının, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin və Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin normativ aktlarının, qərarlarının tələblərinin yerinə yetirilməsini təmin edir;

b) daxili qoşunların komandanı vəzifəsinə təyin olunmaq üçün namizədi və ali zabit heyətinə aid hərbi rütbələrin verilməsi üçün zabitləri Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə təqdim edir;

v) daxili qoşunlar komandanının təqdimatı üzrə zabitləri alay komandiri də daxil olmaqla yuxarı vəzifələrə təyin edir;

q) ilk zabit və polkovnik rütbəsinədək hərbi rütbələri verir; [4]

ğ) qüvvədə olan qanunvericiliyə müvafiq surətdə zabitləri hərbi xidmətdən buraxır;

d) Azərbaycan Respublikası Prezidentinin fərmanlarına əsasən daxili qoşunlara çağırılan şəxslərin seçilməsini daxili qoşunların komandanı, ərazi daxili işlər orqanları vasitəsilə təşkil edir;

e) daxili qoşunların həlak olmuş (vəfat etmiş) hərbi qulluqçularının ailə üzvlərinin işə düzəlməsinə kömək göstərir, maddi və məişət təminatı üçün qüvvədə olan qanunvericiliyə müvafiq surətdə tədbirlər görür.

ə) Daxili qoşunların hərbi şurasının tərkibini müəyyən edir.[5]

Daxili qoşunlar komandanının səlahiyyətləri (M.10.)

Daxili qoşunların komandanı eyni zamanda Azərbaycan Respublikası daxili işlər nazirinin müavini və daxili qoşunların bütün şəxsi heyətinin birbaşa rəisi olmaqla:

a) daxili qoşunları bilavasitə idarə edir, onların döyüş və səfərbərlik hazırlığının saxlanması və həvalə olunmuş vəzifələrin müvəffəqiyyətlə yerinə yetirilməsi üçün şəxsən məsuliyyət daşıyır;

b) daxili qoşunların fəaliyyətinin və strukturunun təkmilləşdirilməsinə, təşkilati tədbirlər görülməsinə dair təklifləri hazırlayıb Azərbaycan Respublikasının daxili işlər nazirinə verir;

v) daxili qoşunların çağırış üzrə müddətli xidmət hərbi qulluqçuları ilə komplektləşdirilməsi üçün tədbirlər görür, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin fərmanlarına və Azərbaycan Respublikası daxili işlər nazirinin əmrlərinə uyğun olaraq anları hərbi xidmətdən buraxır;

q) əmrlər, direktivlər, təlimatlar, əsasnamələr qəbul edir;

ğ) daxili qoşunların döyüş və səfərbərlik hazırlığı planlarını və proqramlarını, habelə elmi tədqiqat, təcrübə-konstruktor işlərinin planlarını təsdiq edir;

d) hərbi hissələrin, idarələrin və hərbi təhsil müəssisələrinin ştatlarını daxili qoşunlar üçün müəyyənləşdirilmiş say həddlərində təsdiq edir və orada dəyişikliklər edir;

e) zabitləri ştatla mayor rütbəsinədək (bu rütbə də daxil olmaqla) hərbi rütbəyə görə tutulan vəzifələrə təyin (azad) edir, onları xidmət üzrə başqa vəzifələrə keçirir və hərbi xidmətdən ehtiyata buraxır;

ə) zabitlərə vəzifə ştatı üzrə (ilkin zabit rütbəsi, müddətindən əvvəl və növbədənkənar zabit rütbələri istisna olmaqla) nəzərdə tutulan mayor rütbəsinədək (bu rütbə də daxil olmaqla) zabit rütbələri verir; [6]

j) daxili qoşunların hərbi qulluqçularını, qulluqçularını və fəhlələrini qanunvericiliyə uyğun olaraq mükafatlandırır və məsuliyyətə cəlb edir;

z) Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinə və Azərbaycan Respublikasının Daxili İşlər Nazirliyinə daxili qoşunların maddi-texniki vasitələrlə, silahla, xüsusi vasitələrlə və döyüş texnikası ilə təmin edilməsi üçün sifarişlər verir;

i) yararsız hala düşmüş əmlakı və ya qoşunun. (büdcənin) uçotunda olan itirilmiş maddi sərvətləri və pul vəsaitini Azərbaycan Respublikası daxili işlər nazirinin və maliyyə nazirinin müəyyənləşdirdiyi qaydada hesabdən silir;

1) fəvqəladə vəziyyət rejiminin tətbiqi şəraitində Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyinə müvafiq surətdə verilən səlahiyyətlər daxilində fəvqəladə vəziyyət rejiminin təmin olunmasına cəlb edilən daxili qoşunların, müvafiq ərazi daxili işlər orqanlarının fəaliyyətini əlaqələndirir;

y) daxili qoşun hissələrinin fəaliyyətinin sənədli təftişi və yoxlanılması materiallarını öyrənir və həmin materiallar üzrə verilmiş rəyləri təsdiq edir, aşkar edilmiş pozuntular, onları törətmiş şəxslər barədə və nöqsanların aradan qaldırılması üzrə qanunvericiliyə müvafiq tədbirlər görür;

k) müavinlərinin, Daxili Qoşunlar Baş İdarəsinin şöbələrinin və digər struktur bölmələrinin rəhbərlərinin səlahiyyətlərini müəyyənləşdirir.

Azərbaycan Respublikası Daxili İşlər Nazirliyinin xarici dövlətlərdə və beynəlxalq təşkilatlarda nümayəndələri

Azərbaycan Respublikası Daxili İşlər Nazirliyinin xarici dövlətlərdə və beynəlxalq təşkilatlarda nümayəndələri haqqında Əsasnamə **DİN-in 21 yanvar 2009 –ci il tarixli DİN-in əmri ilə təsdiq edilmişdir.**

Azərbaycan Respublikası Daxili İşlər Nazirliyinin xarici dövlətlərdə və beynəlxalq təşkilatlarda nümayəndələri (bundan sonra – nümayəndələr) cinayətkarlığa qarşı mübarizə və ictimai təhlükəsizliyin təmini sahəsində beynəlxalq təşkilatlarla və xarici ölkələrin hüquq-mühafizə orqanları ilə əməkdaşlığının effektivliyinin artırılmasını və inkişaf etdirilməsini təmin edirlər.

Nümayəndələr öz funksiyalarını Azərbaycan Respublikasının xarici dövlətlərdəki və beynəlxalq təşkilatlardakı diplomatik nümayəndələrinin tərkibində həyata keçirirlər.

Nümayəndələr Azərbaycan Respublikası Prezidentinin razılığı əsasında Azərbaycan Respublikası Daxili İşlər Nazirliyinin əmri ilə vəzifəyə təyin edilir və vəzifədən azad olunurlar. Nümayəndələrin təyin edilməsi, həmçinin Azərbaycan Respublikasının Xarici İşlər Nazirliyi ilə razılaşdırılır. Nümayəndələrin namizədliyi müəyyənləşdirilərkən Azərbaycan Respublikasının Milli Təhlükəsizlik Nazirliyinin rəyi alınır.

Nümayəndələr xarici dövlətlərə ezam olunduqları müddət ərzində Azərbaycan Respublikası Daxili İşlər Nazirliyinin ştatlarında saxlanılırlar.

Nümayəndələr öz fəaliyyətində Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyasını, qanunlarını, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin fərman və sərəncamlarını, Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin qərarlarını və sərəncamlarını, Azərbaycan Respublikası Daxili İşlər Nazirliyinin əmr, göstəriş və

digər normativ sənədlərini, eləcə də Azərbaycan Respublikasının tərəfdar çıxdığı beynəlxalq müqavilələri rəhbər tuturlar.

Nümayəndələrin vəzifə statusu Daxili İşlər Nazirliyi tərəfindən müəyyən edilir.

Nümayəndələrə xüsusi rütbələrin verilməsi “Azərbaycan Respublikası daxili işlər orqanlarında xidmət keçmə haqqında” Əsasnaməyə uyğun həyata keçirilir.

Nümayəndələrin maliyyə və maddi təminatı dövlət büdcəsindən Azərbaycan Respublikası Daxili İşlər Nazirliyinə ayrılmış vəsait hesabına həyata keçirilir.

Daxili işlər orqanlarının əməkdaşları üçün qanunvericiliklə müəyyən olunmuş güzəştlər, təminat və kompensasiyalar nümayəndələrə və onların ailə üzvlərinə tətbiq edilir.

Nümayəndələr zəruri hallarda əmək müqaviləsi əsasında xidmətedici personala aid işçini işə qəbul edə bilirlər.

Nümayəndələr olduqları ölkələrin qanunlarına riayət etməklə aşağıdakı əsas vəzifələri yerinə yetirirlər:

- Azərbaycan Respublikası Daxili İşlər Nazirliyini təmsil etmək, habelə Azərbaycan Respublikasının Xarici İşlər Nazirliyinə və olduğu dövlətdə akkreditə edilmiş diplomatik nümayəndəliyinə onların qanunvericiliklə müəyyən edilmiş vəzifələrinin yerinə yetirilməsində öz səlahiyyətləri daxilində zəruri köməklik göstərmək;

- cinayətlərin, o cümlədən onun transmilli və mütəşəkkil növlərinin aşkar edilməsi, açılması və qarşısının alınması sahəsində müvafiq beynəlxalq sənədlərə uyğun Azərbaycan Respublikası daxili işlər orqanlarının əməkdaşlıq əlaqələrinin effektivliyinin artırılmasına və inkişafına kömək etmək;

- olduğu dövlətin hüquq-mühafizə orqanları ilə Azərbaycan Respublikası Daxili İşlər Nazirliyinin əlaqələrini koordinasiya və inkişaf etdirmək;

- Azərbaycan Respublikası DİN-in aidiyyəti struktur qurumları ilə birgə olduğu ölkədəki tərəfdaşlarla əməkdaşlığın effektivliyini təhlil etmək, onun genişləndirilməsi və dərinləşdirilməsi ilə bağlı Nazirliyin rəhbərliyinə təkliflər vermək;

- zərurət yarandıqda Azərbaycan Respublikası DİN-in aidiyyəti hissələrinin tərəfdaşlarla keçirdiyi razılaşdırılmış əməliyyat-axtarış tədbirlərini, əməliyyat-profilaktik və xüsusi əməliyyatları, o cümlədən birgə işçi qruplarının fəaliyyətini əlaqələndirmək;

- olduğu ölkənin cinayətkarlıqla mübarizə təcrübəsi haqqında Azərbaycan Respublikası Daxili İşlər Nazirliyini məlumatlandırmaq;

- olduğu ölkədə Azərbaycan Respublikası DİN-in nümayəndə heyətinin də iştirak etdiyi beynəlxalq tədbirlər zamanı təşkilati, informasiya-analitik və metodiki məsələləri həll etmək;

- Azərbaycan Respublikası DİN-in nümayəndə heyətinin xarici ölkədə olduğu müddətdə üzərinə qoyulmuş vəzifələrin həllində köməklik göstərmək, keçirdiyi görüşlərdə nümayəndə heyətinin üzvü qismində iştirak etmək;

- Azərbaycan Respublikası DİN-in iştirakçısı olduğu beynəlxalq müqavilələrin müddələrinin, habelə idarələrarası müqavilələrin olduğu ölkədəki tərəfdaşlar tərəfindən icra vəziyyətini izləmək;

- tərəfdaşlardan sorğuları və məlumat xarakterli materialları qəbul edib Azərbaycan Respublikası DİN-ə göndərmək, habelə Nazirlikdən alınmış sorğuları və məlumat xarakterli materialları tərəfdaşlara çatdırmaq;
- müəyyən olunmuş qaydada olduğu ölkənin ərazisi üzrə, eləcə də ona həmsərhəd dövlətlərə xidməti ezamiyyətlərə getmək;
- Azərbaycan Respublikası Daxili İşlər Nazirliyi rəhbərliyinin razılığı ilə beynəlxalq konfranslarda, seminarlarda və digər tədbirlərdə iştirak etmək;
- tərəfdaşların imkanlarından istifadə etməklə olduğu ölkədə yaşayan Azərbaycan Respublikası vətəndaşlarının təhlükəsizliyinin təmin olunmasında köməklik göstərmək;
- olduğu ölkədəki Azərbaycan Respublikasının digər dövlət təsisatlarının əməkdaşları ilə işgüzar əlaqələr saxlamaq.

Azərbaycan Respublikası daxili işlər nazirinin müşavirələri haqqında Əsasnamə Azərbaycan Respublikası Daxili İşlər Nazirliyinin 13.09.2012-ci il tarixli Q47-001-12 nömrəli qərarı ilə təsdiq edilmişdir

1.1 Əsasnamə Azərbaycan Respublikası daxili işlər nazirinin (bundan sonra nazir) müşavirlərinin (bundan sonra müşavir) fəaliyyətinin təşkili qaydalarının müəyyən edir.

1.2 Müşavir konkret fəaliyyət istiqaməti üzrə qanunvericiliklə müəyyən edilmiş funksiyaların həyata keçirilməsində nazirə köməklik göstərən vəzifəli şəxsdir.

1.3 Müşavir öz fəaliyyətində Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasını, qanunlarını, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin fərman və sərəncamlarının, Nazirlər Kabinetinin qərar və sərəncamlarını, “Azərbaycan Respublikasının Daxili İşlər Nazirliyi haqqında” və “Azərbaycan Respublikasının daxili işlər orqanlarında xidmət keçmə haqqında” Əsasnamələri, Nazirliyin daxili normativ hüquqi aktlarını, Azərbaycan Respublikasının tərəfdar çıxdığı beynəlxalq müqavilələri və bu Əsasnaməni rəhbər tutur.

1.4 Müşavir vəzifəsinə daxili işlər orqanlarının orta və böyük rəis (zabit) heyəti vəzifələrində xidmət edən şəxslər , eləcə də qulluqçular təyin olunur. Müşavir nazir tərəfindən vəzifəyə təyin edilir və vəzifədən azad olunur. Müşavir ştatlarının sayı daxili işlər naziri tərəfindən müəyyən edilir.

1.5 Müşavir fəaliyyətini nazirliyin aparatının struktur qurumları və ərazi polis orqanları ilə qarşılıqlı əlaqədə qurur.

1.6 Müşavirin fəaliyyəti ilə əlaqədar məxfi və qeyri-məxfi sənədlərin dövriyyəsi müəyyən edilmiş qaydada nazirliyin katibliyi vasitəsilə ilə həyata keçirilir.

1.7 Müşavirin fəaliyyətinin təşkilati-texniki təminatını (xidməti otağın, texniki vasitələrin, avtomobilin ayırılması və s.) nazirliyin müvafiq baş idarələri və idarələri həyata keçirir.

1.8 Müşavir xidməti və dövlət sirrini qorunmalı, məxfilik rejiminə riayət etməli, vəzifələrinin icrası zamanı qanunun aliliyini, insan hüquqlarının, demokratik prinsipləri və etik davranış qaydalarının rəhbər tutmalıdır.

1.9 Müşavir üzərinə düşən vəzifələrin layiqincə yerinə yetirilməməsinə, dövlət və xidməti sirtin , habelə tapşırığı yerinə yetirərkən ona məlum olmuş digər məlumatların yayılmasına, vəzifə səlahiyyətlərindən şəxsi maraqlar üçün istifadə edilməsinə görə müvafiq qanunvericiliklə müəyyən olunmuş qaydada məsuliyyət daşıyır.

Müşavirin əsas vəzifələri

2.1 Həvalə olunmuş fəaliyyət istiqaməti üzrə analitik və məlumat xarakterli sənədlər hazırlayır, daxili işlər orqanlarının fəaliyyətinin effektivliyinin yüksəldilməsi barədə təkliflər verir;

2.2 Aidiyyəti fəaliyyət istiqaməti üzrə prosesləri proqnozlaşdırır, təhlil edir və qiymətləndirir;

2.3 Aidiyyəti fəaliyyət istiqaməti üzrə həyata keçirilməsi vacib olan tədbirlər barədə, müvafiq sahədə işin vəziyyəti və tendensiyası haqqında nazirə məruzə edir;

2.4 Nazirin tapşırığına əsasən daxil olan sənədlərə baxır, o cümlədən normativ hüquqi aktların və beynəlxalq müqavilələrin layihələrinin hazırlayır;

2.5 Nazirin tapşırığına əsasən daxil olan sənəd layihələrinə , təkliflərə rəy bildirir;

2.6 Aidiyyəti xidmətlərlə birgə nazirin işgüzar səfərlərinin, rəsmi qəbullarını, vətəndaşlarla görüşlərinin təşkil edir;

2.7 aidiyyətə fəaliyyət istiqaməti9 üzrə Azərbaycan Respublikasının və xarici ölkələrin dövlət hakimiyyəti orqanları, idarə , müəssisə və təşkilatları ilə qarşılıqlı əlaqələr yaradır, danışıqların aparılması, müvafiq müqavilələrin, sazişlərin və protokolların hazırlanması ilə bağlı tapşırıqları yerinə yetirir;

Müşavirin hüquqları

3.1 Üzərinə qoyulmuş vəzifələrin icrası məqsədilə digər mərkəzi icra hakimiyyəti orqanları, Nazirliyin aparatının struktur xidmətləri və ərazi qurumları ilə qarşılıqlı əlaqə yaradır, həmin qurumlara zəruri sorğular göndərir;

3.2 Daxili işlər orqanlarının fəaliyyətinin effektivliyinin artırılması, normativ-hüquqi bazasının təkmilləşdirilməsi barədə təkliflər verir;

3.3 Səlahiyyətlərinə aid edilmiş məsələlərlə bağlı nazirlik sistemində daxil olan qurumlardan zəruri sənədləri və materialları tələb edir;

3.4 Nazir tərəfindən baxılması üçün daxil olmuş sənəd layihələrinə və digər sənədlərə rəy bildirir, təkliflər verir;

3.5 Nazirin rəhbərliyi ilə keçirilən tədbirlərin hazırlanmasında bilavasitə iştirak edir;

3.6 Naziryanı əməliyyat müşavirlərində və nazirliyin Kollegiya iclaslarında iştirak edir;

3.7 Nazirin tapşırığına əsasən ayrı-ayrı işçi qrupların və komissiyaların tərkibində fəaliyyət göstərir;

3.8 Xidməti vəzifələrin icrası ilə əlaqədar nazirlik sistemində mövcud olan informasiya resurslarının imkanlarından istifadə edir, zəruri sənədlər, materiallar və arayışlarla tanış olur.

Azərbaycan Respublikası daxili işlər nazirinin hərbi məsələlər üzrə köməkçisi xidməti haqqında Əsasnamə Azərbaycan Respublikası Daxili İşlər Nazirliyinin 13.09.2012-ci il tarixli Q47-001-12 nömrəli qərarı ilə təsdiq edilmişdir

1.1. *Azərbaycan Respublikası daxili işlər nazirinin hərbi məsələlər üzrə köməkçisi xidməti (bundan sonra Xidmət) nazirin Daxili Qoşunların (bundan sonra Qoşunlar) fəaliyyətinin təşkili sahəsində tapşırıqlarının yerinə yetirilməsinin təmin edən struktur qurumdur.*

1.2. Xidmət öz fəaliyyətində Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyasını və qanunlarını, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin fərman və sərəncamlarını, nazirlər Kabinetinin qərar və sərəncamlarının, DİN-in normativ hüquqi aktlarını və bu Əsasnaməni rəhbər tutur.

1.3. Xidmətin strukturu və ştat cədvəli Azərbaycan Respublikasının daxili işlər naziri tərəfindən təsdiq edilir.

1.4. Xidmətə nazirin hərbi məsələlər üzrə köməkçisi (DİN-in müstəqil idarə rəisi statuslu) rəhbərlik edir. Hərbi məsələlər üzrə köməkçi birbaşa Azərbaycan Respublikasının daxili işlər nazirinə tabedir. O və xidmətin digər hərbi qulluqçuları “Hərbi xidmətkeçmə haqqında” Əsasnamə ilə müəyyən edilmiş qaydada daxili işlər naziri tərəfindən vəzifəyə təyin olunur və vəzifədən azad edirlər.

1.5. Xidmət fəaliyyətini özünün iş planları əsasında Nazirliyin aparatının struktur qurumları ilə qarşılıqlı əlaqədə qurur.

1.6. Xidmətdə kargüzarlıq işi və məxfilik rejiminin təmin olunması Daxili İşlər Nazirliyi tərəfindən müəyyən edilmiş qaydada Nazirliyin Katibliyi vasitəsi ilə həyata keçirilir.

1.7. Zəruri sənədlərin, materialların və izahatların təqdim olunması barədə Xidmətin bu əsasnamə ilə müəyyən edilmiş qaydada verilmiş tapşırıqları Daxili Qoşunların Baş İdarəsi, hərbi hissə və bölmələr üçün məcburi xarakter daşıyır və müəyyən olunmuş müddətlərdə icra olunmalıdır.

1.8. Xidmətin hərbi qulluqçuları bu Əsasnamə ilə müəyyən edilmiş nəzarət funksiyalarının icrası zamanı maneəsiz olaraq Qoşunların hərbi hissələrinin və bölmələrinin yerləşdiyi ərazilərə və binalara daxil olmuş hüququna malikdirlər.

2. Xidmətin əsas vəzifələri

Daxili Qoşunlar tərəfindən qanunvericiliklə müəyyən edilmiş vəzifələrin icrasının təşkili, döyüş hazırlığının, xidməti fəaliyyətdə operativliyin artırılması, qarşıya qoyulmuş tapşırıqların tam həcmdə və keyfiyyətli icrası məqsədilə:

2.1. Qoşunlar tərəfindən ölkə qanunlarının, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin fərman və sərəncamlarının, Nazirlər Kabinetinin qərar və sərəncamlarının, DİN-in normativ hüquqi aktlarının tələblərinə riayət olunmasına nəzarəti həyata keçirir;

2.2. Qoşunların fəaliyyətinin təkmilləşdirilməsinə yönəlmiş normativ-hüquqi aktların müddələrinin, beynəlxalq hüquqi öhdəliklərin, daxili işlər nazirinin ayrı-ayrı tapşırıqlarının icra vəziyyətini öyrənir;

2.3. Qoşunlarda hərbi intizamın gücləndirilməsi, mənəvi-psixoloji mühitin yüksəldilməsi, hərbi nizam-intizam qaydalarının pozulması, hərbi qulluqçular arasında nizammədən kənar münasibətlərə yol verilməsi hallarının profilaktikası sahəsində həyata keçirilən tədbirləri qiymətləndirir;

2.4. Daxili işlər nazirinin tapşırığına əsasən Qoşunların hərbi qulluqçularının, onların ailə üzvlərinin və digər vətəndaşların şikayətlərini araşdırır, ayrı-ayrı faktlar üzrə xidməti yoxlamalar aparır;

2.5. Digər mərkəzi icra hakimiyyəti orqanları, eləcə də Nazirliyin aparatının aidiyyəti xidmətləri və ərazi polis strukturları tərəfindən Qoşunların fəaliyyətinin təmin edilməsi sahəsində qarşıda duran vəzifələrin yerinə yetirilməsi vəziyyətini qiymətləndirir;

2.6. Qoşunların maddi-texniki və hərbi təminat sahəsində ehtiyacları ilə əlaqədar təkliflər verir.

3. Xidmətin hüquqları

Xidmət öz vəzifələrini həyata keçirmək üçün aşağıdakı hüquqlara malikdir:

3.1. Qoşunların fəaliyyətinin effektivliyinin artırılması, o cümlədən təşkilati strukturunun optimallaşdırılması, normativ-hüquqi bazasının təkmilləşdirilməsi barədə təklif verir;

3.2. Daxili Qoşunların Baş İdarələrindən, hərbi hissə və bölmələrdən zəruri sənədləri və materialları tələb edir, hərbi intizam qaydalarının pozulması faktları aşkarlandıqda aidiyyəti hərbi qulluqçuların izahatlarını alır;

3.3. Xidməti araşdırmalara, hərbi hissə və bölmələrin fəaliyyətinin yoxlanılmasına Nazirliyin aparatının ayrı-ayrı xidmətlərindən mütəxəssislərin cəlb olunmasını təmin edir;

3.4. Digər mərkəzi icra hakimiyyəti orqanları, Nazirliyin aparatının struktur xidmətləri və ərazi qurumları ilə qarşılıqlı əlaqələr yaradır, onlara zəruri sorğular göndərir;

3.5. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin fərman və sərəncamlarının, Nazirlər Kabinetinin qərar və sərəncamlarının, daxili normativ hüquqi aktların tələblərinin icra vəziyyəti, o cümlədən Qoşunların fəaliyyətində mövcud olan qanun pozuntuları barədə daxili işlər nazirini məlumatlandırır;

3.6. Qoşunların idarəetmə orqanlarının, hərbi hissə və bölmələrinin, yüksək vəzifəli hərbi qulluqçularının fəaliyyəti barədə məlumatları daxili işlər nazirinə məruzə edir.

4. Daxili işlər nazirinin hərbi məsələlər üzrə köməkçisinin hüquq və vəzifələri

Nazirin hərbi məsələlər üzrə köməkçisi:

4.1. Xidmətin fəaliyyətinə ümumi rəhbərliyi həyata keçirir, üzərinə qoyulmuş vəzifələrin yerinə yetirilməsi üçün şəxsi məsuliyyət daşıyır;

4.2. Xidmətin hərbi qulluqçularının funksional vəzifələrini müəyyən edir;

4.3. Xidmətin iş planlarının tərtib edir və icrasına nəzarəti təmin edir;

4.4. Qoşunların fəaliyyəti ilə bağlı kollegiya iclaslarının, naziryanı əməliyyat müşavirələrinin təşkilində, yekun sənədlərin hazırlanmasında bilavasitə iştirak edir;

4.5. Daxili Qoşunların baş idarəsinin əməliyyat müşavirələrində, hərbi şuranın iclaslarında iştirak edir və ya belə tədbirlərə öz nümayəndələrini göndərir;

4.6. İş forma və metodlarının təkmilləşdirilməsi, tabelikdəkilərin xidməti hazırlıq səviyyəsinin artırılması üçün tədbirlər görür;

4.7. Xidmətin hərbi qulluqçularını növbəti hərbi rütbəyə təqdim edir;

4.8. Tabelikdəki hərbi qulluqçular barəsində həvəsləndirmə və intizam tənbehi tədbirlərinin görülməsi ilə bağlı vəsatət qaldırır;

4.9. Xidmətin hərbi qulluqçularına məzuniyyətlər verir, onların ezamiyyətə göndərilməsini təşkil edir;

4.10. Digər dövlət orqanları və təşkilatlarda səlahiyyətlərinə aid məsələlər ilə əlaqədar nazirliyi təmsil edir.

Azərbaycan Respublikası daxili işlər nazirinin köməkçiləri haqqında Əsasnamə Azərbaycan Respublikası Daxili İşlər Nazirliyinin 13.09.2012-ci il tarixli Q47-001-12 nömrəli qərarı ilə təsdiq edilmişdir.

1.1. Əsasnamə Azərbaycan Respublikası daxili işlər nazirinin (bundan sonra nazir) böyük köməkçilərinin və köməkçilərinin (bundan sonra köməkçilər) fəaliyyətinin təşkili qaydalarının müəyyən edir.

1.2. Köməkçilər nazirin tapşırıqlarının yerinə yetirilməsinin təmin edən vəzifəli şəxslərdir və birbaşa nazirə tabedirlər.

1.3. Köməkçilər öz fəaliyyətində Azərbaycan Respublikasının konstitusiyasının, qanunlarını, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin fərman və sərəncamlarını, Nazirlər Kabinetinin qərar və sərəncamlarını, “Azərbaycan Respublikasının Daxili İşlər Nazirliyi haqqında” və “Azərbaycan Respublikasının daxili işlər orqanlarında xidmət keçmə haqqında” Əsasnamələri, Nazirliyin daxili normativ hüquqi aktlarını, Azərbaycan Respublikasının tərəfdar çıxdığı beynəlxalq müqavilələri və bu Əsasnaməni rəhbər tuturlar.

1.4. Köməkçilər nazir tərəfindən vəzifəyə təyin olunur və vəzifədən azad edirlər. Köməkçi ştatları müəyyən olunmuş qaydada nazir tərəfindən təsdiq edilir.

1.5. Köməkçilər fəaliyyətini nazirliyin aparatının struktur qurumları və ərazi polis orqanları ilə qarşılıqlı əlaqədə qururlar. Köməkçilərin xidməti sutkalıq təşkil olunur.

1.6. köməkçilərlə bağlı məxfi və qeyri-məxfi sənədlərin dövriyyəsi müəyyən edilmiş qaydada nazirliyin katibliyi vasitəsi ilə həyata keçirilir.

1.7. Köməkçilərin xidməti və dövlət sirrini qorumaq, məxfilik rejiminə riayət etməli, vəzifələrinin icrası zamanı qanunun aliliyini, insan hüquqlarını, demokratik prinsipləri və etik davranış qaydalarının rəhbər tutmalıdırlar.

1.8. Köməkçilər üzərilərinə düşən vəzifələrin layiqincə yerinə yetirilməsinə, dövlət və xidməti sirrin, habelə tapşırığı yerinə yetirərkən onlara məlum olmuş digər məlumatların yayılmasına, vəzifə səlahiyyətlərindən şəxsi maraqlar üçün istifadə edilməsinə görə qanunvericiliklə müəyyən edilmiş qaydada məsuliyyət daşıyırlar.

1.9. Zəruri sənədlərin və materialların təqdim olunması , sorğuların icrası barədə köməkçilərin verdikləri tapşırıqlar nazirlik sistemində daxil olan qurumlar üçün məcburi xarakter daşıyır və müəyyən edilmiş müddətlərdə icra olunmalıdır.

Köməkçilərin əsas vəzifələri

- 2.1. Nazirin tapşırıqlarının vaxtında və operativ yerinə yetirilməsi;
- 2.2. Nazirin iş qrafikinə planlaşdırılması;
- 2.3. Aidiyyəti xidmətlərlə birgə nazirin işgüzar səfərlərinin , rəsmi qəbullarının və görüşlərin təşkilində iştirak, bu məsələlər ilə əlaqədar verilmiş tapşırıqların icra edilməsi;
- 2.4. Naziryanı əməliyyat müşavirələrinin keçiriləcəyi yerin hazırlanması, iştirakçıların qeydiyyatını aparılması sahəsində aidiyyəti strukturlara köməklik göstərilməsi;
- 2.5. Nazirliyin yüksək vəzifəli əməkdaşlarının müəyyən edilmiş xidməti reqlamentə riayət etməklə qəbula gəlmələrinin təşkili;
- 2.6. Cinayət və hadisələr barədə DİN-in müvafiq əmrlərinə əsasən dərhal çatdırılmalı olan məlumatların sutkanın vaxtından asılı olmayaraq məruzə olunması, habelə daxili normativ hüquqi aktlar ilə müəyyən edilmiş digər funksiyaların həyata keçirilməsi;
- 2.7. Nazirin tapşırıq və tövsiyələrinin rəhbər vəzifəli əməkdaşlara çatdırılması.

Köməkçilərin hüquqları

- 3.1. Üzərlərinə qoyulmuş vəzifələrin icrası məqsədilə Nazirliyin aparatının struktur xidmətləri və ərazi qurumları, digər mərkəzi icra hakimiyyəti orqanları ilə qarşılıqlı əlaqə yaradır, onlara zəruri sorğular göndərir;
- 3.2. Nazirlik sistemində daxil olan qurumlardan zəruri sənədləri və materialları tələb edir;
- 3.3. Xidməti vəzifələrinin icrası ilə əlaqədar zəruri sənədlər, materiallar və arayışlarla tanış olur;
- 3.4. Ayrı-ayrı sənədləri baxılması üçün Nazirliyin aparatının struktur qurumlarına və ərazi orqanlarına göndərir;
- 3.5. nazirin rəhbərliyi ilə keçiriləcək tədbirlərin hazırlanmasında bilavasitə iştirak edir;
- 3.6. Xidməti vəzifələrin icrası ilə əlaqədar Nazirlik sistemində mövcud olan informasiya resurslarının imkanlarından istifadə edir.

Birinci suala yekun olaraq göstəririk ki, DİN respublikada ictimai qaydanın qorunması və ictimai təhlükəsizliyin təmin edilməsi, cinayətlərin qarşısının alınması və açılması, eləcə də mülkiyyəti mühafizə etmək, vətəndaşların, idarə, müəssisə və təşkilatların hüquqlarını, azadlıqlarını və qanuni mənafelərini cinayətkar qəsdlərdən və cəmiyyətdən digər hərəkətlərdən qorumaq üçün təşkil edilmişdir. DİN dövlətin daxili işlər sahəsində üzərinə düşən vəzifə və

funksiyalarını qanunvericilik aktları ilə müəyyən edilmiş səlahiyyətləri çərçivəsində həyata keçirən mərkəzi icra hakimiyyəti orqanıdır.

Burada DİN fəaliyyətinin təşkili, Azərbaycan Respublikasının Daxili İşlər nazirinin səlahiyyətləri barədə ətraflı biliklər əldə etdik.

SUAL 2. Azərbaycan Respublikası DİN-yi Kollegiyasının işinin təşkili.

DİN-in Kollegiyası. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2001-ci il 30 iyun tarixli Fərmanı ilə təsdiq olunmuş “Azərbaycan Respublikasının Daxili İşlər Nazirliyi haqqında Əsasnamə”yə müvafiq olaraq DİN-də Nazirliyin rəhbər işçilərindən ibarət məşvərətçi orqan – kollegiya yaradılır. Kollegiyanın işinin təşkili *DİN-in 05.04.2003-cü il tarixli 138 nömrəli əmri ilə təsdiq edilmiş «Azərbaycan Respublikası Daxili İşlər Nazirliyinin Kollegiyası haqqında» Əsasnaməsi ilə həyata keçirilir.*

2012-ci il ərzində cinayətkarlığa qarşı mübarizə, ictimai qaydanın və ictimai təhlükəsizliyin təmini sahəsində Baş İctimai Təhlükəsizlik İdarəsinin fəaliyyətinin nəticələri haqqında 27.01.2013-cü il tarixli G7001-13 nömrəli İcmal-arayışda tələb edilir ki, DİN-in Kollegiya Gərarlarının, müvafiq normativ-hüquqi aktların tələblərindən irəli gələn vəzifələrin icrası daim nəzarətdə saxlanılsın, xidmət əməkdaşlarının fəaliyyəti ilə icraya yönəlmiş təlimat və əsasnamələrin dərinədən öyrənilməsi, hesabat, arayış və məlumatların Baş İctimai Təhlükəsizlik İdarəsinə vaxtında və tələb olunan qaydada göndərilməsi təmin olunsun.

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2001-ci il 30 iyun tarixli Fərmanı ilə təsdiq olunmuş “Azərbaycan Respublikasının Daxili İşlər Nazirliyi haqqında Əsasnamə”yə uyğun olaraq yaradılan, Azərbaycan Respublikası DİN-in Kollegiyası Nazirliyin fəaliyyətinin əsas məsələlərinə kollegial şəkildə baxan və bu barədə qərar qəbul edən məşvərətçi orqandır.

Kollegiyanın sədri – tutduğu vəzifəyə görə Daxili işlər Naziri, üzvləri isə Nazirliyin digər rəhbər vəzifələri üzrə müəyyən olunur. Kollegiyanın tərkibini Azərbaycan Respublikasının Prezidenti təsdiq edir.

Nazirliyin kollegiya iclasında daxili işlər orqanlarının fəaliyyətinin əsas istiqamətləri, ictimai təhlükəsizliyin və ictimai qaydanın təmin edilməsi, cinayətkarlığa qarşı mübarizənin və icra intizamının vəziyyəti, kadr məsələləri, əmrlərin və digər aktların layihələri müzakirə edilir, daxili işlər orqanlarının vəzifəli şəxslərinin hesabatları dinlənilir, Nazirliyin fəaliyyəti ilə bağlı digər mühüm məsələlərə baxılır və müvafiq qərarlar çıxarılır.

Kollegiya öz fəaliyyətində Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyasını, Azərbaycan Respublikasının qanunlarını, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin fərman və sərəncamlarını, Nazirlər Kabinetinin qərar və sərəncamlarını, Azərbaycan Respublikasının tərəfdar çıxdığı beynəlxalq müqavilələri, DİN-in normativ-hüquqi aktlarını rəhbər tutur.

Kollegiyanın iclaslarını kollegiyanın sədri, o olmadıqda isə onun tapşırığı ilə nazir müavinlərindən biri aparır.

Ayrı-ayrı məsələlərin yerlərdə müzakirə olunmasına zərurət yarandıqda kollegiyanın səyyar iclasları keçirilir.

Kollegiya sədrinin təşəbbüsü və ya kollegiya üzvlərinin təklifi əsasında təxirəsalınmaz məsələlərin müzakirəsi ilə əlaqədar kollegiyanın plandankənar iclasları keçirilə bilər.

Kollegiyanın iclaslarında məsələlərin işgüzar müzakirəsi və operativ həlli üçün reqlament müəyyən olunur.

Kollegiya üzvləri müzakirə edilən məsələlərə dair qərar qəbul edərkən səsvermədə – bərabər hüquqlara malikdirlər. Kollegiyanın qərarları onun üzvlərinin sadə səs çoxluğu ilə qəbul edilir, nazirin əmri ilə elan olunur və həyata keçirilir.

Kollegiyanın sədri və kollegiya üzvləri arasında fikir ayrılığı olduqda kollegiyanın sədri öz əsaslandırılmış qərarını həyata keçirir və bu haqda Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə məlumat verir.

Azərbaycan Respublikası Daxili İşlər Nazirliyinin və digər nazirliklərin birgə kollegiya müşavirələrində qəbul olunmuş qərar Daxili İşlər Nazirinin və müvafiq nazirlik rəhbərinin əmri ilə elan olunur.

Kollegiyanın fəaliyyətinin sənədləşdirilməsi və təşkilati-texniki təminatı DİN-in Katibliyi tərəfindən həyata keçirilir.

Kollegiyanın işinin planlaşdırılması.

Kollegiyanın işi yarımillik planlaşdırılır. Kollegiyanın iş planına təkliflər kollegiya üzvləri, Nazirliyin baş idarə, idarə və şöbə rəisləri tərəfindən irəli sürülür.

İcraçı xidmətlər tərəfindən məsələlərin müzakirəsinin təxmini müddətləri göstərilməklə plan layihəsinə verilən təkliflər kurator nazir müavini ilə razılaşdırıldıqdan sonra hər ilin 10 iyun və 10 dekabr tarixlərində Baş Təşkilati-İnspeksiya İdarəsinə göndərilir.

Daxil olmuş təkliflər əsasında Baş Təşkilati-İnspeksiya İdarəsi tərəfindən kollegiyanın iş planının layihəsi hazırlanır və hər ilin dekabr, iyun aylarında kollegiya sədrinə məruzə olunur.

Kollegiyanın gündəliyinə, bir qayda olaraq, iki məsələ daxil edilir.

Kollegiyanın təsdiq olunmuş iş planı bir həftə müddətində DİN-in Katibliyi tərəfindən kollegiya üzvlərinə, mərkəzi aparatın xidmətlərinə və ərazi orqanlarına göndərilir.

Kollegiya iclası üçün materialların hazırlanması.

Kollegiyanın müzakirəsinə çıxarılaacaq məsələlərin dərinə və hərtərəfli araşdırılması məqsədilə kurator nazir müavini tərəfindən DİN-in mərkəzi aparatında işçi komissiyalar və qruplar yaradıla bilər. Birgə icraçı xidmətlər öz arayış və təkliflərini kollegiyanın iş planında birinci göstərilmiş baş idarəyə, idarəyə və şöbəyə təqdim edirlər.

Kollegiyanın iclasları üçün materialların hazırlanmasında, eləcə də müzakirəyə çıxarılma vaxtında yol verilmiş qüsurlara və müddət pozuntularına görə kurator nazir müavini, aidiyyəti xidmət rəhbərləri və planda nəzərdə tutulmuş digər şəxslər məsuliyyət daşıyırlar.

Kollegiya materialları (arayış, məruzə kollegiya qərarlarının layihələri, həmçinin iclasa dəvət olunan şəxslərin siyahısı) bir nüsxədə hazırlanaraq, iclasa 7 gün qalmış DİN-in Katibliyinə təqdim olunur.

Kollegiyanın qərar layihəsi konkret olmaqla idarəçilik tələblərinə cavab verməlidir. Onun preambulasında məsələnin mahiyyəti qısa və dəqiq şərh olunmalıdır. Qərar hissəsində nəzərdə tutulmuş vəzifələrin yerinə yetirilməsinin yolları, vasitələri müəyyən edilməli, müddətlər və onların icrasına məsul olan şəxslər göstərilməlidir.

Kollegiyanın qərar layihəsi Nazirliyin aidiyyəti xidmətlərinin rəisləri və kurator nazir müavini ilə razılaşdırılmalı, həmin şəxslər tərəfindən sonuncu vərəqin arxa hissəsi imzalanmalı və tarix göstərilməlidir.

Kollegiyanın müzakirəsinə çıxarılan əmrlərin, təlimatların, nizamnamələrin, əsasnamələrin və digər normativ aktların layihələri DİN-in Katibliyi ilə razılaşdırılmalıdır.

Kollegiya qərarının layihəsində nəzərdə tutululardan fərqli fikir, yaxud nəticə formalaşdıqda aidiyyəti xidməti rəhbərləri öz irad və təkliflərini layihəyə əlavə olunan xüsusi qeyd vərəqlərində göstərirlər.

Məruzə və arayışlarda, bir qayda olaraq, yerlərdə işlərin faktiki vəziyyətinin dərinədən öyrənilib qiymətləndirilməsinin, zəruri statistikanın və digər informasiyaların təhlilinin nəticələri, baxılan məsələ üzrə qanunlardan, yuxarı dövlət orqanlarının normativ hüquqi aktlarından irəli gələn tələblərlə əlaqədar həyata keçirilməsi zəruri olan tədbirlər, habelə digər vacib xüsusiyyətlər və əsaslandırılan iradlar əks etdirilməlidir.

DİN-in katibliyi kollegiyanın iş planı əsasında kollegiyanın növbəti iclasının gündəliyini hazırlamalı və təsdiq olunması üçün kollegiyanın sədrinə təqdim etməlidir.

Kollegiyanın növbəti iclasının gündəliyinə əlavə təxirəsalınmaz məsələlərin daxil edilməsi barədə təkliflər Kollegiyanın sədrinə məruzə olunduqdan sonra iclasa ən gec 10 gün qalmış DİN-in Katibliyinə göndərilməlidir.

Kollegiya iclasının gündəliyi və materialları, iclasın başlanmasına ən gec 3 gün qalmış Katiblik tərəfindən kollegiya üzvlərinə göndərilir. Kollegiya iclasına dəvət olunmuş vəzifəli şəxslər də gündəlikdə həmin müddətdə tanış edilirlər.

Kollegiyada müzakirəyə hazırlanmış materiallar müəyyən olunmuş müddətdə təqdim edilmədikdə və ya ortaya çıxan digər tədbirlərlə əlaqədar öz aktuallığını itirdikdə, məsul icraçı kollegiyanın iclasına ən gec 2 həftə qalmış hazırlıq müddətinin dəyişdirilməsi və ya məsələnin müzakirədən çıxarılması barədə raportla kollegiya sədrinə məruzə edir.

Kollegiyada müzakirəsi nəzərdə tutulan məsələnin materialları lazımi tələblərə cavab vermədikdə, məsələ gündəlikdən çıxarılmalı, xidməti yoxlama aparılmaqla səbəbləri araşdırılmalı, nəticələri Kollegiyanın sədrinə məruzə olunmalıdır.

Kollegiyaya dəvət olunan şəxslərin siyahısı kurator nazir müavini və Baş Təşkilatı-İnspeksiya İdarəsi ilə razılaşdırılmalı və nəticələri Daxili İşlər nazirinə məruzə olunmalıdır.

Daxili işlər orqanları əməkdaşlarının kollegiyaya dəvət olunması və materiallarla tanış edilməsi, məsələnin öyrənilməsinə və ya yoxlanılmasını təşkil etmiş mərkəzi aparatın xidmət rəhbəri tərəfindən həyata keçirilir.

Məsələləri hazırlayan xidmət rəhbərləri dəvət edilmiş əməkdaşların kollegiya iclasına gəlməmələrini və onların iştirakı ilə kurator nazir müavini yanında arayışın ilkin müzakirəsini təşkil etməlidirlər.

Dəvət olunmuş şəxslərin qeydiyyatı, məsələlərin hazırlanmasına cavabdeh olan mərkəzi aparatın xidmətləri ilə birgə DİN-in Katibliyi tərəfindən aparılır.

Dəvət olunmuş şəxslərin DİN-in inzibati binasına buraxılışını əvvəlcədən təqdim olunmuş siyahı üzrə Komendant Xidməti həyata keçirir.

Kollegiya üzvlərinə paylanmış materiallar iclas qurtardıqdan sonra DİN-in Katibliyinə qaytarılır və burada müəyyən olunmuş qaydada məhv edilir.

Kollegiyaya təqdim olunan sənədlərin ilk nüsxələri (əsl) DİN-in Katibliyi tərəfindən kollegiya materiallarına və iclasın protokoluna əlavə edilir.

Kollegiya materiallarının bütün məxfi sənədləri dövlət sirri və məxfilik rejiminin təmini üzrə müəyyən olunmuş tələblərə tam uyğun hazırlanmalıdır.

Kollegiyanın qərarını hazırlayan xidmətin nümayəndəsi DİN-in Katibliyində kollegiyanın stenoqramı ilə tanış ola bilər.

Kollegiya qərarlarının layihələri və digər sənədlər kollegiya üzvləri ilə razılaşdırılır, bu işə cavabdeh vəzifəli şəxslər və maraqlı xidmət rəhbərləri tərəfindən vizalanır və 3 gün ərzində (əgər kollegiya tərəfindən digər müddət müəyyən edilməmişə) DİN-in Katibliyinə təqdim olunur.

Müzakirəsi başa çatmış sənəd layihələrinin son variantlarının vaxtında hazırlanması işinə nəzarəti DİN-in Katibliyi həyata keçirir.

Kollegiya iclasının protokolu DİN-in Katibliyi tərəfindən tərtib edilir və imzalanması üçün kollegiyanın sədrinə məruzə olunur.

Protokolda (stenoqramda) iclasda iştirak etmiş kollegiya üzvləri, çıxış edənlər haqqında məlumatlar və qərarların qəbul edilməsi qaydası göstərməlidir.

Kollegiya tərəfindən Nazirliyin xidmət rəhbərlərinə konkret məsələlər üzrə tapşırıqlar verildikdə 3 gün ərzində onlara protokoldan çıxarışlar göndərməlidir.

İclas iştirakçılarının çıxışlarının mətnləri protokola əlavə olunur.

Kollegiyanın sədri tərəfindən imzalanmış qərarın çoxaldılması və aidiyyəti üzrə göndərilməsi DİN-in Katibliyi tərəfindən həyata keçirilir.

Kollegiya iclasında müzakirə olunan məsələlər üzrə verilən ayrı-ayrı tapşırıqların icrasına nəzarəti, habelə kollegiya iclaslarının protokol və qərar layihələrinin uçuotu və saxlanması işini DİN-in Katibliyi həyata keçirir.

Kollegiya qərarlarının icrası.

Kollegiya qərarlarının icrası məqsədilə, Nazirliyin baş idarə, idarə, şöbə rəisləri və orqan rəhbərləri konkret icra müddətləri və icraya məsul olan şəxslər göstərməklə zəruri tədbirlər hazırlayır və həyata keçirirlər.

DİN-in mərkəzi aparatının struktur hissələrində və yerlərdə kollegiya qərarlarının vaxtında və keyfiyyətli icrasına nəzarəti kurator nazir müavini, xidmət rəhbərləri, faktiki icrasına nəzarəti isə Baş Təşkilati-İnspeksiya İdarəsi həyata keçirir.

Obyektiv səbəbdən müəyyən edilmiş müddətdə kollegiya qərarının icrası mümkün olmadıqda, orqan rəisi Baş Təşkilati-İnspeksiya İdarəsi ilə razılaşdırılmaqla bu barədə yazılı raportla Daxili İşlər Nazirinə məruzə edir və onun icrası üçün əlavə vaxt istəyir.

Kollegiyanın iş planının yerinə yetirilməsinə nəzarəti DİN-in Katibliyi həyata keçirir.

Mövzunun ikinci sualında Azərbaycan Respublikası DİN-in fəaliyyətinin təşkili, DİN-in rəhbəri, cənab nazirin hüquqi vəziyyəti, funksiya və vəzifələri barəsində bilgiler əldə etdik. Azərbaycan Respublikası DİN-in Kollegiyasının təşkili, əsasları, planlaşdırılması, əhəmiyyəti və vacibliyi barəsində biliklər əldə etdik.

SUAL 3. Azərbaycan Respublikası DİN-də Naziryanı əməliyyat müşavirələrinin təyinatı və keçirilməsi qaydaları.

DİO-nun fəaliyyətinin ayrı-ayrı istiqamətləri üzrə, habelə əməliyyat şəraitinin dəyişilməsi ilə əlaqədar ortaya çıxan məsələlərə operativ baxılmasını təmin etmək üçün **Naziryanı müşavirələr Müşavirənin işinin** təşkilatı təminatı Nazirliyin Katibliyi tərəfindən həyata keçirilir. Naziryanı əməliyyat müşavirələrinin keçirilməsi qaydası, müşavirənin işinin təşkilatı *təminatı DİN- in 05.04.2003-cü il tarixli 138 nömrəli əmri ilə təsdiq edilmiş “Azərbaycan Respublikası Daxili İşlər Nazirliyində naziryanı əməliyyat müşavirələrinin keçirilməsi qaydaları”* ilə tənzimlənir. Müşavirənin daimi heyətinin tərkibinə daxildir: nazir müavinləri, Baş Təşkilatı-İnspeksiya İdarəsinin və DİN-in Katibliyinin rəisləri. Müşavirəyə çıxarılan məsələlər kollegiya üzvləri, zəruri hallarda kurator nazir müavini ilə razılaşdırmaqla baş idarə, idarə və şöbə rəisləri tərəfindən irəli sürülə bilər. Daxili işlər naziri tərəfindən təsdiq olunmuş müşavirənin gündəliyi və müvafiq materiallar onun daimi heyətinə müşavirələrin başlanmasına ən azı 3 gün qalmış göndərilir. Dəvət olunanlar müşavirənin vaxtı və müzakirəsi nəzərdə tutulan məsələ barədə ən azı 1 gün qabaq məlumatlandırılırlar. Müşavirə materialları (hesabat məruzəsi, əmr layihəsi, iclasa dəvət olunan şəxslərin siyahısı) kurator nazir müavini və Baş Təşkilatı-İnspeksiya İdarəsinin rəisi ilə razılaşdırılır və onun işinin başlanmasına ən gec 4 gün qalmış DİN-in Katibliyinə təqdim olunur. Hesabat məruzəsinə sxemlər, cədvəllər və s. əlavə oluna bilər. Məsələlərin müşavirəyə hazırlanmasına məsul Nazirliyin baş idarə, idarə, şöbə rəisləri və DİN-in rəhbərliyi tərəfindən belə funksiyaların xüsusi olaraq tapşırıldığı vəzifəli şəxslərdir.

Ərazi polis orqanlarının, nizami hissələrin əməkdaşlarının və hərbi qulluqçuların müşavirəyə dəvət olunması və onların materiallarla tanış edilməsi Daxili İşlər Nazirinin razılığı ilə məsələni hazırlayan mərkəzi aparatın xidmətləri tərəfindən həyata keçirilir.

Müşavirədə məsələlərin operativ və işgüzar müzakirəsinin və həllinin təşkili məqsədilə reqlament müəyyənləşdirilir. Müşavirənin iştirakçılarna paylanmış materiallar müşavirə başa çatdıqdan sonra DİN-in Katibliyinə qaytarılır. Müşavirənin protokolu Katiblik tərəfindən tərtib edilir və daxili işlər naziri tərəfindən imzalanır.

Katiblik 3 gün müddətində protokoldan çıxarışları kollegiya üzvlərinə və aidiyyəti strukturların rəhbərlərinə göndərir. Müşavirədə daxili işlər naziri tərəfindən verilmiş göstərişlərin icrasına nəzarəti DİN-in Katibliyi həyata keçirilir. Müşavirədə verilmiş tapşırıqların icrası daxili işlər naziri tərəfindən müəyyən edilmiş müddətdə mümkün olmadıqda, bu barədə DİO-nun müvafiq strukturlarının

rəhbərləri Katibliyin rəisi vasitəsilə yazılı surətdə nazirə mürüzə edir və onun icrası üçün əlavə vaxt istəyirlər.

Nazir müavinlərinin kuratorluq sahələri üzrə keçirdikləri əməliyyat müşavirələri eyni qaydalarla aparılır.

Mövzunun üçüncü sualında Azərbaycan Respublikası DİN-in naziryanı əməliyyat müşavirələrinin təyinatı barəsində məlumatlar əldə etdik.

N Ə T İ C Ə

“... Vaxtilə ölkəmizdə insanların həyatını təhlükəyə məruz qoyan hərə-mərclik, qanunsuz silahlı birləşmələrin mövcudluğu, əhalidə qanunsuz silahların cəmləşməsi, terrorçuluq və mütəşəkkil cinayətkarlığın tüğyan etməsi insan hüquq və azadlıqlarının kütləvi surətdə pozulmasına gətirib çıxartmışdı... Bu ağır sınaqlardan çıxmış Azərbaycan xalqı mətin iradə, həmrəylik və əzmkarlıq nümayiş etdirərək, bəşər sivilizasiyasının idealları olan azadlığı, ədaləti və sülhü özünün inkişaf yolu seçmişdir. Son illər ölkəmizdə insanların azad və təhlükəsiz yaşaması, müstəqilliyimizin möhkəmləndirilməsi istiqamətində çox ciddi tədbirlər həyata keçirilmişdir”. Bu sözlər “İnsan və vətəndaş hüquqlarının və azadlıqlarının təmin edilməsi sahəsində tədbirlər haqqında” 22 fevral 1998-ci il tarixli Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanında göstərilmişdir.

Bu məqsədlə mövzunun əhəmiyyəti ondadır ki, DİN və şəhər, rayon polis orqanlarının funksiya və vəzifələri normativ-hüquqi aktlara əsasən həyata keçirilir.

Belə ki, mövzunun **birinci sualında** göstərdik ki, DİN qanunvericilik aktlarını rəhbər tutaraq respublikada ictimai qaydanın və ictimai təhlükəsizliyin təmin edilməsi, cinayətlərin qarşısının alınması və açılması sahəsində ona həvalə olunmuş səlahiyyətləri həyata keçirən mərkəzi icra hakimiyyəti orqanıdır.

Azərbaycan Respublikası DİN-in fəaliyyətinin təşkili, DİN-in rəhbəri, cənab nazirin hüquqi vəziyyəti, funksiya və vəzifələri barəsində bilgilər əldə etdik.

Mövzunun **ikinci sualında** Azərbaycan Respublikası DİN-in Kollegiyasının təşkili, əsasları, planlaşdırılması, əhəmiyyəti və vacibliyi barəsində biliklər əldə etdik.

Mövzunun **üçüncü sualında** Azərbaycan Respublikası DİN-in naziryanı əməliyyat müşavirələrinin təyinatı barəsində məlumatlar əldə etdik.

Ümumilikdə mövzu Sizin polis əməkdaşı kimi formalaşmağınızda, gələcək fəaliyyətinizdə öz hüquqi əhəmiyyətini göstərəcəkdir.
